

Kuldīgā ar Covid-19 saslimuši 10 cilvēku. → 4. lpp.

2 metri

Slimību profilakses un kontroles centrs vēl aizvien brīdina:

- ievērot 2 m distanci;
- bieži mazgāt vai dezinficēt rokas;
- izvērtēt, vai vajag apmeklēt pasākumus, doties uz ārzemēm, tikties ar tiem, kuri no ārvalstīm atgriezušies.

MIKS PUĶĪTIS
atklāj, kas
kopīgs
redzes
aprūpei un
BMX.

→ 10. lpp.

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Cena
1,20 eiro

Nr. 76
(11 607)

Piektdiena, 2020. gada 25. septembris

15. gadu Kuldīgā – šaha lielmeistares DANAS REIZNIECES-OZOLAS kausa izcīņa.
Saruna par sportu un dzīvi.

→ 12.-13. lpp.

Jauna vieta: garšas un izjūtas

Vēl pirms dažiem mēnešiem Aiva Martinova nenojauta, ka jau 24. septembrī apmeklētājiem vērš pati savas kafejnīcas durvis. Sapnis kļuvis par realitāti, un ikviens var doties uz *Pī Cafe* Liepājas ielā 46 nogaršot kūkas, smalkmaizītes un citus konditorejas izstrādājumus, iemalkot Latvijā grauzdēto Kalves kafiju.

Atvēršanas dienā virmoja patīkams satraukums, un Aiva ar vīru Kristapu apkalpoja klientus. Neilgā laikā sastājās rinda, un pircēji bija gatavi pagaidīt, lai gardumus nogaršotu. Kafejnīcas nosaukumu izdomājis Kristaps, un arī sievai tas iepaticies. „Tas nav matemātiskais lielums 3,14 – patiesībā nosaukums neko nenozīmē. Galvenais bija, lai ir īss un skanīgs,” smejas A. Martinova.

Vairāk nekā četrus gadus viņa tortes cep kā mājražotāja, un plašāk tās zināmas kā *Aivas kūkas*: „Kūkas ir mana sirdslieta jau labu laiku. Kādu rītu pamodos un nolēmu izcept medus kūku – ar to arī āķis bija lūpā. Iepriekš strādāju citā vietā, bet sapratu, ka savas idejas vēlos īstenot pati.” Kā saka saimniece, ideja līdz īstenībai nonākusi *mērkaļa ātrumā*. Vēl maijā Aiva draudzenēm teikusi, ka neko savu netaisīs, bet neilgi pēc tam domas mainījās. „Vīrs teica – tagad vai nekad! Telpas apskatījām pēc Jāņiem un jūlijā jau pateicām – jā,” atceras Aiva. Viņa smeja, ka vīrs mācījies par konditoru, kaut šo darbu nekad nav darījis, taču nu tajā metas ar degsmi un azartu. Tāpat prieks par abām kolēģēm, ar kurām Aiva saprototies jau ar skatienu. „Izjūtas apmeklētājiem rada interjera dizainere Santa Kļava, kas telpas dekorējusi, savukārt garšas uzbursim mēs,” saka kūku cepēja.

Aiva un Kristaps Martinovi priecājas, ka *Aivas kūkas* nu Kuldīgā var nogaršot viņu atvērtajā kafejnīcā *Pī Cafe*.

Elisas Rudzītes teksts un foto

Auto bez tehniskās apskates gadiem stāv daudzdzīvokļu māju pagalmos.

→ 3. lpp.

■ Kuldīgas ielās citāda satiksmes plūsma.

■ Sarunu tēmas vecpilsētas komisijā: Alekšupītes gājēju tiltiņš; vārti vai ceļazīmes pie sētām; jauna pāreja pie kafejnīcas *Pilādzītis*.

→ 5. lpp.

Kurzemnieka reklāmas nodaļa šodien, 25. septembrī, strādās līdz 15.00.

Otrdien, 29. septembrī:

- *Gudenieku* suitiem jubileja.
- Laimīgo vistu raibā dzīve.
- Ciemos pie zemessargiem.
- Mazie bokseri Alsungā.
- Novadniekam Leo Maijam – 100.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Maiga attieksme pret ielu huligāniem

Alberts Dinters

Jā, Kuldīga pašlaik, kamēr notiek ielu remonts, daudziem autovadītājiem kļuvusi par nervu šūnu zaudēšanas iemeslu, jo nereti var redzēt tādus, kuru sejā ir totāls izmisums, jo viņi vairs nesaprot, kā nonākt līdz vajadzīgajai vietai. Daži pārkāpj noteikumus, apjukuma dzīti, bet dažiem uz tiem ir vienkārši uzspļaut.

Ģimenisks izbraucēns pa pilsētu ar velosipēdu. Maršruts ved pa Liepājas ielu, kas jau gadiem atvēlēta tikai kājāmgājējiem un riteņbraucējiem. Krustojums ar Baložu ielu. No Mucenieku ielas puses pie tā pieripo auto, un vadītājs ierauga, ka braukt tālāk pa Kalpaka ielu nav iespējams, jo tur notiek ēkas remonts un iela slēgta. Braucējs uz mirkli krustojumā pietāj, ar nelaimīgu sejas izteiksmi lūkojas visapkārt. Tad mierīgā garā uzbrauc uz gājēju ielas un pa to dodas uz tuvējā viesu nama sētu. Tas nekas, ka malā stāv gājēji un uz auto noskatās nesaprašanā.

Nonākam Liepājas ielas galā pie Rātslaukuma. Tur, aizšķērsojot gājēju pāreju pār Baznīcas ielu, stāv glauns spēkrats Audi. Apkārt staigā jauns vīrietis ar fotokameru un lēni, mākslinieciski filmē dārgo braucamo. Uz manu jautājumu „Vai tā ir jūsu automašīna?” viņš atbild noraidoši. Tas nekas, ka vēl kādu laiku stāvam un viņu uzlūkojam ar nepārprotami dusmīgu sejas izteiksmi, vīrietis turpina filmēt

auto detaļas, kas nopolētas spīd saulē. Tas notiek tieši zem pašvaldības policijas videokamerām. Kā pēcāk atklājās, šie likumsargi tajā brīdī bijuši izsaukumā, pie ekrāniem neviens nav sēdējis, bet ir solīts, ka ieraksti tiks pārlikti un abu minēto auto īpašnieki saņems ne pārāk patīkamas vēstules ar protokolu. Turēsim pie vārda!

Te nu jautājums tiem, kuri atbild par satiksmes plūsmas regulēšanu. Kāpēc tikmēr, kamēr Kalpaka iela ir slēgta, uz Baložu ielas pirms krustojuma ar gājēju ielu nevar salikt pagaidu puķu podus, kā tas izdarīts krustojumā ar Dzirnāvu ielu? Vai tiešām grūti tos salikt arī abos Liepājas ielas galos, kur sākas gājēju zona? Vai neviens nav aizdomājies? Vai tiešām pieredze neko nav mācījusi? Vai nav ņemts vērā tas, ka visi autovadītāji nav vietējie un Kuldīga jau tā slavena ar neizbraucamām ielām? Bet situācijas, kad pa gājēju ielu aizbrauc kāds pret likumu nihilistiski noskaņots šoferis, atkārtojas ik pa brīdī, un par to runā visa pilsēta. Vai tiešām šīs runas līdz atbildīgajiem nenonāk, vai tie izliekas neko nedzirdam, nezinām? Piedodiet, bet nelīdz arguments, ka puķu podi traucēs ātrās reaģēšanas dienestiem, jo tiem tie nebūs šķēršļi. Savukārt diez vai kāds ielu huligāns gribēs savu braucamo sabojāt, šos objektus stumjot malā.

TRIS PAR VIENU

Latviju pāršalkusi ziņa par kārtējo slepkavību – laupīšanas laikā mājās nogalināts advokāts Pāvels Rebenoks. 2018. gadā Rīgā uz ielas noslepkavots advokāts, maksātspējas administrators Mārtiņš Bunkus. Savukārt 2001. gadā ar šāvieni galvā – tiesnesis Jānis Laukroze. Advokāta Ulda Bērziņa slepkavība pērn Mārupē, kas arī bija saistīta ar laupīšanu, ir atklāta. Tomēr vairāku slepkavību izmeklēšana vai nu ir nonākusi strupceļā, vai draud tur nonākt.

KĀ CIRKĀ: KATRAM SAVA LOMA

1. Juris Reksna, bijušais Valsts policijas priekšnieks:
– Katra slepkavība ir atšķirīga. Vienai sabiedrība pievērš uzmanību, citai ne. Ja tās bijušas plānotas, loģiski, ka tās ir izpildītas gudri. Valsts policijai pašlaik trūkst vadības. Paskatieties – kopš marta nevar iecelt priekšnieku! Par ko tad mēs runājam? Var jau teikt,

ka nav detektoru, ka patiesība jāmeklē ar lāpstu. Tā ir atbilde uz visiem jautājumiem. Es negribu teikt: ja galvas nav, tad ķermenis nedarbojas. Dabiski, ka policistam jābūt profesionālim, talantīgam izmeklētājam, ja runa ir par pasūtījuma slepkavību atklāšanu. Tas ir kā cirkā. Vai esat redzējuši lauvu uzstāšanos? Arēnā ir deviņas lauvas. Cik

no tām strādā? Divas. Lec caur uguns riņķiem, taisa citus trikus, jo tikai divas ir talantīgas. Pārējās rada fonu. Katram šajā izrādē ir sava loma: ir tādi, kuri iet un ķemmē mežus, un tādi, kuri sēž un domā. Bet tādi ir mazākumā. Skaidrs tikai tas, ka nekas nav skaidrs.

POLICIJA ATMESTA PIRMSĀKUMOS

2. Mareks Maļinovskis, ilggadējs kriminālpolicijas izmeklētājs pensijā:

– Viena no problēmām ir Policijas akadēmijas likvidēšana, jo nav vairs iestādes, kas sagatavotu profesionālus speciālistus. Tajā laikā, kad akadēmija bija, izmeklēšanu jaunajiem mācīja profesionāļi. Viņi studentiem nodeva zināšanas, kas bija iegūtas pat milicijas laikos. Tas bija nenovērtējams pamats, ko ielika jaunajos izmeklētājos. Es pats

tam esmu gājis cauri. Visas mācības tika noslepenotas – tas, ko stāstīja, bija domāts tikai mums un skaitījās izmeklēšanas noslēpums. Speciālos paņēmienus un darba specifiku mums ļoti stingri dzina iekšā.

Kad mācību iestādi likvidēja, pasniedzēji aizgāja kur kurais un pazuda pēctecība. Jaunajiem vairs nav iespēju mācīties no profesionāļiem un savas darba gaitas sākt viņu virsvadībā. Krīze 2009. gadā darīja savu, jo liela daļa

darbinieku ar zināšanām no policijas aizgāja algu samazinājuma dēļ. Arī tas iedragāja darbu. Tas viss policiju atmata atpakaļ uz pirmsākumiem, un jaunajiem izmeklētājiem noziegumu atrisināšanas metodes jāmeklē no jauna.

Tas ir tikai viens no iemesliem, jo šādas slepkavības vienmēr tiek rūpīgi plānotas un to atrisināšana prasa lielu darbu un resursus. Es varu teikt, ka policijai iet grūti.

DROŠĪBA GADIEM NAV BIJUSI PRIORITĀTE

3. Sandis Ģirģens, iekšlietu ministrs:

– Valsts iekšējai drošībai jābūt vienai no galvenajām prioritātēm bez atgādinājuma – indivīda tiesības uz drošu dzīvi ierakstītas Satversmē. Diemžēl realitātē šī nav bijusi prioritāte gadu gadiem. Mūsu pakļautībā esošo dienestu alga nespēj konkurēt ne tikai ar privāto sektoru, bet pat ar valsts pārvaldi. Atsevišķas ēkas ir morāli un fiziski nokalpojušas un ne tikai nav pielāgotas mūsdienu prasībām, bet arī kapitālo remontu nav redzējušas gadu desmitiem. Zemā atalgojuma dēļ daļa labu darbinieku aizplūst uz citām

nozārēm.

Šie ir faktori, ko nevar ignorēt, ja runā par izmeklēšanas kvalitāti. Vēl, protams, svarīgi uzlabot tehniski materiālo bāzi un dienestu ikdienā ieviest viedās tehnoloģijas. Pasaule šajā ziņā gājusi daudz tālāk, un arī mums tas jādara gan valsts, gan pašvaldību līmenī. Esmu ar pašvaldībām aizsācis diskusijas par viedajām tehnoloģijām un, piemēram, vienotu novērošanas kameru tīklu, kas ļoti atvieglotu izmeklētāju darbu un palīdzētu preventīvi.

Nav tā, ka ar pašreizējo iekšlietu dienestu darbu nebūtu rezultātu. Atklāto lietu rādītāji, tostarp sevišķi smagos

noziegumos, uzlabojas. Ir konfiscēts vairāk preču nelikumīgā aprītē, liels darbs ieguldīts noziegumu novēršanā.

Pasliktinoties ekonomikai, jārod lielāks atbalsts policijai un citu iekšlietu dienestu izmeklēšanas kvalitātes stiprināšanai, gan mazinot akūto darbinieku trūkumu, gan uzlabojot vājo tehnisko bāzi. Tas ir tikai likumsakarīgi, ka ekonomiskās lejupslīdes apstākļos noziedzība pieaug. Lai arī mūsu dienesti tam ir gatavi un reaģēšanas un prevencijas spējas ir uzlabojuši, tomēr vajadzīgs lielāks valsts atbalsts un motivēšana

Alberts Dinters

FOTOKOMENTĀRS

Pat māte daba, redzot, cik Kuldīga ir mākslinieciska, parkā steidz veidot savu mākslas performanci.

Alberta Dintera teksts un foto

MANUPRĀT

Tolerantie

Šīs rindas nav domātas pašreklāmas nolūkos, tomēr aicināšu palasīt rakstu par migrāciju un reliģiju (8.–9. lpp.). To gatavojot, uzklājos šajā jomā viedus cilvēkus un pētot statistiku, atklājās it kā jau pazīstama aina. Vienlaikus – viela pārdomām, ka latvieši nebūt nav tāda noslēgta pagānu tautiņa, bet diezgan toleranta. Un reliģiski daudzveidīga. Kuldīgas novada draudzēs vien ir gandrīz 15 dažādu kristīgo novirzienu. Varbūt pat vairāk, jo droši vien ir tādas ticīgo kopienas, kas likumā noteiktajā kārtībā nav reģistrējušās kā reliģiskas organizācijas. Starp citu, nepilni 44% Latvijas iedzīvotāju nepieder nevienai reliģijai. (Piederība – tas ir cits jautājums, jo, kā teica mācītājs Ralfs Kokins, būt reģistrētam nenozīmē piederēt.) Tad kāpēc nepietiek ar katoļu, luterāņu, baptistu, pareizticīgo un vēl dažām tradicionālajām baznīcām? Un ienāk pie mums vēl arvien jauni reliģiskie novirzieni. Kaut kā negribētos vilkt paralēles ar politiku: kur divi latvieši, tur trīs partijas.

Daina Tāfelberga

RUNĀ SPECIĀLISTS

Nodokļu politikā – vienkāršību un taisnīgumu

Alise Linde,
SIA Amazone
finanšu
speciāliste

Ministru kabinetā iecerētā ieviešanai Finanšu ministrija kopā ar valdības sociālajiem un citiem partneriem (t.sk. lielāko darba ņēmēju, darba devēju un uzņēmēju organizāciju pārstāvjiem) ir izstrādājusi vidēja termiņa nodokļu politikas pamatnostādnes, kas valdībā izskatītas, bet vēl jāapstiprina Saeimā.

Viens no nodokļu politikas mērķiem ir nodrošināt vienkāršību un taisnīgumu, taču būtisks trūkums ir sociālās aizsardzības nevienlīdzība tiem, kuri strādā alternatīvajos nodokļu režīmos: saimnieciskās darbības veicējiem, autoratlīdzības saņēmējiem un mikrouzņēmuma nodokļa maksātājiem. Sociālā un veselības nodrošinājuma nepietiekamību nodarbinātajiem plānots samazināt, dažas nodokļu izmaiņas ieviešot ar nākamo gadu.

Samazināt valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu (VSAOI) likmi

Vispārējā nodokļu režīmā strādājošajiem likme tiks samazināta par vienu procentpunktu – no 35,09% uz 34,09%. No tiem 23,59% maksās darba devējs un 10,5% – darba ņēmējs. Šāda obligāto iemaksu likme bija arī no 2014. līdz 2017. gadam.

Noteikts minimālais VSAOI objekts

Darba devējam, pašnodarbinātajam, kā arī mikrouzņēmuma nodokļa maksātājam tiem darbiniekiem, kuriem ienākuma izmaksa nesasniedz minimālo sociālo objektu (minimālo algu), būtu jānodrošina minimālās sociālās iemaksas. Tiek prognozēts, ka tās būs 170 eiro, ja arī minimālā alga tiek palielināta līdz 500 eiro. Vēl tiek diskutēts par nodokļa summu, ja nodokļa maksātāja ienākumi ir zemāki par 170 eiro. Pašnodarbinātie, kuru ienākumi mēnesī sasniedz vai pārsniedz minimālo algu, maksātu VSAOI vispārējā apmērā un no starpības starp ienākumiem un brīvi izraudzīto objektu maksātu VSAOI 5% pensijas un 5% veselības apdrošināšanai.

Palielināt diferencēto neapliekamo minimumu

Šobrīd tie ir 300 eiro mēnesī, bet plānots

palielināt līdz 350. Sliksni, kam piemēro diferencēto neapliekamo minimumu, plānots palielināt no 1200 eiro mēnesī līdz 1800. Tātad virs šiem ienākumiem neapliekamais minimums netiks piemērots. Pārējie iedzīvotāju ienākuma nodokļa neapliekamie atvieglojumi plānoti bez izmaiņām.

Reorganizēt mikrouzņēmuma nodokli

Galvenais mērķis ir to pakāpeniski ierobežot un pielīdzināt vispārējam darbaspēka nodokļu režīmam. Pašlaik par izmaksāto darba algu nav papildus nekādu nodokļu maksājumu, jo visu sedz 15% no apgrozījuma līdz 40 000 eiro. Finanšu ministrijas reformas variants ir šo normu attiecināt tikai uz vienu fizisko personu – mikrouzņēmuma īpašnieku, sociālā nenodrošinājuma riskam nepakļaujot darba ņēmējus, tātad par darbiniekiem ieviest obligātās sociālās iemaksas.

Ar šo piedāvājumu tiek mēģināts novērst nelielu daļu nedrošības, ko tūkstošiem cilvēku piedzīvoja Covid-19 pandēmijas laikā, kad pabalstiem un slimības lapu samaksai ģimeņu budžetā bija īpaša nozīme. Pēc Saeimas balsojuma vēl līdz jaunajam gadam nodokļu izmaiņas var tikt ieviesti labojumi.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Ko domājat par āra trenāžieriem, kas ierīkoti vairākās vietās pilsētās un pagastos?

Ieva Kalenda,
ventsplīniece:

– Mums Ventspilī arī tādi ir, nesen tika atjaunoti, un cilvēki tos aktīvi izmanto. Īpaši par to priecājas vecāki cilvēki. Domāju, ka trenāžieri ir ļoti nepieciešami. Pati arī lietoju, kad izeju pastaigā ar sunīti.

Sarmīte Vanaga,
sociālā dienesta mentore:

– Es ļoti atbalstu, jo bērniem tie patīk. Mans mazdēls arī izmanto.

Viņš bieži saka: „Oma, man jāiet uz estrādes trenāžieriem!” Viņš spēlē futbolu, tāpēc patīk arī citas sportiskās aktivitātes. Tādi noteikti ir vajadzīgi. Katrs mājās jau nevar nopirkt, tāpēc no pilsētas vadības tas ir ļoti labs atbalsts. Noteikti vajag arī citās vietās.

Zane Miljus,
māmiņa:

– Bērniem noteikti noder. Pati neizmantoju. Dzīvojam Kuldīgā trešo gadu, un prieks, ka

mazajiem vairākās vietās ceļ rotaļu laukumus.

Anna Ličīte,
mājsaimniece:

– Es kā pieaugušais to īsti neuzskatu kā opciju, kur trenēties, taču bērni gan vienmēr grib

aiziet. Esmu gājusi joku pēc, bet ne nopietnam treniņam. Cilvēkiem atšķiras augums un tā proporcijas, bet šos trenāžierus nevar pielāgot, tāpēc tie nav tik universāli. Bet doma laba. Esmu redzējusi cilvēkus, kuri cītīgi tur trenējas. Tas ir ļoti labi, jo to var darīt svaigā gaisā.

Emīlija Ziverte,
skolniece:

– Manuprāt, tos vajag, jo ir tādi cilvēki, kas negrib iet sportot manēžā. Pati arī nespertoju, bet

prieka pēc esmu tos pamēģinājusi. Domāju, ka vajadzētu uzlikt arī pie Kuldīgas manēžas, jo tur ir tikai pievilksnās stieņi.

Ketrīna Poriķe,
skolniece:

– Es tos neizmantoju. Mani sports neinteresē, tāpēc par trenāžieriem ir vienalga.

Elisa Rudzīte
Alberta Dintera foto

LASĪTĀJS VAICĀ

Auto vraki māju pagalmos

Piltenes ielas 23., 24., 26. un 30. nams Kuldīgā – tās ir adreses, ko lasītājs piesauc redakcijai atsūtītājā ziņā, sakot, ka tur jau gadiem stāv auto, kas no vietas nav izkustināti un kam sen beigusies tehniskā apskate. Viņš interesējas: „Vai tiešām atļauts savu veco mašīnu atstāt, kur vien vēlas?” Kurzemnieks devās šīs vietas apskatīt.

Visām pamestajām automašīnām tehniskā apskate beigusies. Divām – 2017. gadā, bet citām – 2016. un 2019.

Piltenes iela 30. Stāvlaukumā atrodas zils *BMW*, zem kura jau biežā kārtā saaugusi sūna, apkārt izaugusi gara zāle. Tehniskā apskate beigusies 2016. gadā.

Piltenes iela 24. Stāvvietā melns *VW Golf*, kura izskats ir gana bēdīgs. Valsts numura zīmju nav, priekšējais buferis nokritis, tehniskā apskate beigusies 2017. gadā.

Piltenes iela 26. Automašīna *KIA* ar riepiņām, kas sen dienas atgādina sapļekušu balonus. Apskate beigusies pērn.

Piltenes iela 30. *Mercedes*, kam arī draud ieaugšana zālē. Apskate beigusies

2017. gadā.

Kā stāsta pašvaldības policijas vecākā inspektora pienākumu izpildītāja Ineta Meiere, Kuldīgā nav tādu saistošo noteikumu, kas regulētu stāvvietu izmantošanu, ja auto tajā atstāts ilgstoši. Līdz šim, ja policija saņēma tādus signālus, tā noskaidroja īpašnieku vai turētāju, sazinājās ar viņu, uzklusēja iemeslu, kāpēc transporta līdzeklis ilgi nētiel kustināts, un centās vienoties par pārvietošanu. Līdz šim viss esot izdevies.

Savukārt policijas priekšnieks Kaspars Šabāns skaidro, ka ir sākušās sarunas ar

domes juristiem, lai saistošos noteikumus papildinātu ar tādiem punktiem, kas ļautu pašvaldības policijai novārtā atstāto auto evakuēt, ja īpašnieks uz aizrādījumiem nereaģē. Kā piemērs, no kura mācīties, tiek piesaukta Rīgas pašvaldības policijas izstrādātā kārtība. Kad un vai grozījumi noteikumos domē taps un tiks apstiprināti Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā, nav zināms. Pagaidām atliek paļauties uz auto īpašnieku vai turētāju godaprātu.

Alberta Dintera teksts un foto

Mūspusē konstatē jaunu Covid-19 izplatību

Līdz ceturtdienas pēcpusdienai Kuldīgas novadā reģistrēts desmit jaunu gadījumu, kad cilvēki inficējušies ar Covid-19, un epidemioloģiskā izmeklēšana vēl turpinās.

SIA *Kuldīgas tekstils* vadītāja Jolanta Krūmkalne apstiprināja, ka vairākām uzņēmuma darbiniecēm šī inficēšanās konstatēta. Slimība ritot vieglā formā – pārsvarā ar paaugstinātu temperatūru. 24. septembra rītā veikti testi visiem strādājošajiem, un līdz pēcpusdienai rezultāti vēl nebija zināmi. Vadība apņēmusies informēt novada pašvaldību, lai lemtu par tālāko rīcību. Vakar ražošana nebija pārtraukta, taču bija ierobežota, ņemot vērā paaugstināto saslimšanas risku. J.Krūmkalne piebilda, ka Slimību profilakses un kontroles centra (SPKC) noteiktā piesardzība stingri ievērota jau iepriekš.

Kā *Kurzemniekam* apliecināja SPKC pārstāve Ilze Arāja, kādā ražošanas uzņēmumā Kuldīgā diviem iepriekš saslimušajiem pievienojušies vēl astoņi.

Novada domes mārketinga un sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja Kristīne Duļbinska informē, ka vienā ēkā ar *Kuldīgas tekstilu* strādā arī SIA *Saules ieleja*, kas nodrošina ēdināšanu divām izglītības iestādēm. Ar šī uzņēmuma vadību pašvaldība vienojusies, ka papildu drošībai Covid-19 analīzes nekavējoties nodos visi strādājošie. Vakar

vēl nebija ziņu, ka *Saules ielejā* kādam būtu slimības simptomi. Abu minēto uzņēmumu darbinieku plūsma ēkā ir nodalīta, ieviesti piesardzības pasākumi.

Zināms, ka trīs Kuldīgas skolu audzēkņiem noteikts kontaktpersonas statuss, tāpēc šie bērni stundas neapmeklē – viņiem radīta iespēja mācīties attālināti. Skolas interesējas par jaunāko informāciju un sazinās ar SPKC. Ja vajadzēs, sadarbībā ar pašvaldību tās ieviesīs papildu piesardzību. Skolēni un pedagogi tāpat kā ikviens iedzīvotājs ir aicināti vērot savu veselības stāvokli, nenākt uz skolu vai darbu, ja ir kādas Covid-19 infekcijai raksturīgās pazīmes (drudzis, sauss klepus, elpas trūkums), un nekavējoties informēt ģimenes ārstu.

Kā liecina SPKC publiskotā karte, kopš pandēmijas sākuma Kuldīgas novadā saslimšana ar jauno koronavīrusu atklāta 19 cilvēkiem. Ceturtdienas rītā bija zināms, ka iepriekšējā diennaktī Latvijā bija paņemti 2403 testi un reģistrēti 22 jauni saslimšanas gadījumi. 18 inficējušies no zināmiem avotiem, tai skaitā astoņi saistīti ar ražošanas uzņēmumu, četriem apstākļi tiek precizēti.

Covid-19 pārbaudē uzņēmumā *Kuldīgas tekstils* līdz vakardienas pusdienlaikam pozitīvs rezultāts konstatēts vairākām šūšanas ceha darbiniecēm.

Daina Tafelberga
Alberta Dintera foto

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Nelikumīgi ieroči un zādzības, suns atkal atrod narkotikas

Stāsta Valsts policijas Kuldīgas iecirkņa priekšnieks **Normunds Aleckis**.

Aizvadītajā nedēļā reģistrēti 59 notikumi, un salīdzinājumā ar iepriekšējām nedēļām skaits samazinājies aptuveni par 20.

Savukārt pieaudzis to gadījumu skaits, kad jāsāk pirmstiesas izmeklēšana. Septiņās dienās tādi ir deviņi.

Izmeklēšana sākta par diviem gadījumiem, kad pie kādām personām atrasti ierociem līdzīgi, neregistrēti priekšmeti. Tāpat lietvedība ierosināta par miesas bojājumiem, tostarp smagiem, par nelikumīgu narkotisko vielu apriti un par trim zādzībām, tai skaitā vienā gadījumā apzags transporta līdzeklis, otrā zagļi iekļuvuši svešā īpašumā. Vēl konstatēta krāpšana internetā. Visi gadījumi fiksēti Kuldīgas novadā.

Uzmanības populārākās jauniešu pulcēšanās vietas, bet tur pārkāpumi nav konstatēti. Iesaistot kinologus, sarīkota profilaktiskā pārbaude četrās skolās, un vienā gadījumā suns atradis narkotikas.

Ir pieņemts 101 lēmums par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem, no tiem 45 – par ātruma pārsniegšanu. Tāpat kā iepriekšējā nedēļā trīs vadītāji bijuši alkohola reibumā, viens pie stūres sēdies pēc narkotiku lietošanas, viens bez tiesībām, bet piecām automašīnām nav bijusi tehniskās apskates uzlīme. Reģistrēti divi satiksmes negadījumi bez cietušajiem. Sabiedriskā kārtība traucēta divas reizes.

Alberts Dinters

Ansambļa *Karameles* dalībnieces Zane Bērica, Anete Palma, Raima Anna Strazdiņa, vadītāja Agnese Čīče, Estere Lakija Jansone, Beatrise Šmidberga un Madara Orola studijā Rigā ieraksta Guntara Rača jauno dziesmu *Oktobris*.

Karameles dzied oktobri

Kuldīgas vokālais ansamblis *Karameles* kopā ar grupu *Saldās sejas* un Jāni Stībēli studijā *Factory Sounds Studio* ierakstījis dziesmu *Oktobris*.

1. oktobrī tā pirmo reizi tiks atskaņota TV3 raidījumā *900 sekundes*, bet pēc tam būs dzirdama *Latvijas Radio* un citās raidstacijās.

Saldās sejas septembrī sākušas projektu, kurā kopā ar citiem mūziķiem dzied dziesmu katram mēnesim. *Karamēļu* vadītāja Agnese Čīče stāsta, ka ansambļa dalībnieces priecājas par uzaicinājumu dziedāt oktobrim veltīto. Lai arī darbs studijā ievīlies stipri pāri pusnaktij, jaunā pieredze iedvesmojot turpmākiem sasniegumiem. Dziesmas *Oktobris* mūzikas un vārdu autors ir Guntars Račs, producents – Gints Stankevičs, aranžētājs Rūdolfs Bērtiņš.

Grupa *Saldās sejas* dibināta 1985. gadā, tajā muzicēja Zigfrīds Muktupāvels, G.Račs, Tomass Kleins, Aldis Zimants un citi, bet kopš 2017. gada G.Račs un T.Kleins muzicē kopā ar dažādiem pieaicinātiem dalībniekiem.

Jolanta Hercenberga, Agneses Čīčes arhīva foto

Balsojiet par kuldīdznieces ieceri!

Sociālās uzņēmējdarbības konkursa *Tam labam būs augt* finālā startē arī kuldīdzniece Ieva Putniņa ar projektu *Eve Birdy Headwrap* – tā mērķis ir piedāvāt estētiskas galvassegas tiem, kuri dažādu veselības iemeslu dēļ saskārušies ar matu izkrišanu.

Konkursa tiešraide – šodien no 18.00 līdz 20.00 laikraksta *Dienas Business* portālā www.db.lv un ziņu portālā *Delfi.lv*. Rīkotāji aicina ikvienu skatīties un balsot.

Ieceres prezentēs vēl deviņi pašreizējie un topošie sociālie uzņēmēji no visas Latvijas: Glūdas (māj)skola Jelgavas novadā, Krapes alternatīvā skola *Universum* Ogres novadā, runas terapijas instruments bērniem *Cheeks*

Up, muzejs tumsā *Skaties ar sirdi*, kultūras un mākslas centrs *Nātre* Jelgavā, Iritas Antoņevičas projekts par vilnas darbnīcu *Living Wool* Gulbenes novadā, Ruckas mākslas un izglītības centrs Cēsu novadā, SIA *Mans peldkostīms* no Valmieras un RTU studente Natālija Jermolajeva ar stāju koriģējošo T-krēklu *Correcty*.

1200 eiro savai iecerei saņems divi sociālie uzņēmēji vai ideju autori. Vienu noteiks žūrija, otru – tiešraides skatītāju balsojums. Kopumā saņemts vairāk nekā 60 pieteikumu. Otrajai kārtai tika izvirzīti 25, to autori piedalījās prezentāciju mācībās, un pēc tam eksperti noteica desmit finālistus.

Inguna Spuleniece

Var pieteikties stipendijām

Līdz 30. septembrim Latvijas Universitātes (LU) fonds aicina tiešsaistē pieteikties 26 stipendiju kopām. Konkurss atbalstu saņems vairāki desmiti LU un citu augstskolu studenti, sākot ar bakalaura studijām 2. kursā.

Pretendenti jābūt mācībās spējīgiem, sabiedriskajā dzīvē aktīviem un jastudē pilna laika klātienē. Vidējai svērtajai atzīmei jābūt augstākai par 7,5 ballēm. Pretendenti tiks vērtēti divās kārtās. Oktobrī pēc pieteikumu izskatīšanas labākie tiks aicināti uz klātienē interviju.

Jāaizpilda elektroniskā anketa, jāsaņem divas rekomendācijas vēstules no mācībspēkiem, institūtu pārstāvjiem u.c. akadēmiskā personāla, CV jeb dzīvesgājums formā *Europass*, eseja brīvā formā par sev tīkamāko mecenātu, kā arī citi dokumenti (skatīt pie pieteikuma). Sīkāka informācija: www.fonds.lv.

Elisa Rudzīte

Domāt par iedzīvotājiem, atcerēties par tūristiem

Kuldīgas novada domes vecpilsētas vides komisijā apspriesti trīs būtiski jautājumi: piekļuve Aleksūpītes gājēju tiltiņam, vārti un ceļazīmes pie privātām sētām Baznīcas ielā 18, 29 un Rumbas ielā 6, kā arī jaunās gājēju pārejas apzīmējums Stendes ielā pie kafējnīcas *Pīlādztītis*.

IESPĒJAMS, TILTIŅU NOMĀS

Aleksūpītes tiltiņš pie nama Baznīcas ielā 36 jau labu laiku nav pieejams – abās pusēs uzlikts būvniecības žogs. Pašvaldības jurists Uģis Gauja atgādināja, ka tiltiņš un zeme zem tā pieder dzirnavu īpašniekam un ka būvdarbu dēļ vieta uz laiku iežogota. Taču 13. jūnijā bijušas konkrēto būvdarbu termiņa beigas, tāpēc žogam jābūt noņemtam. Vecpilsētas pārvaldības speciāliste Sintija Vītoļiņa uzsvēra, ka gan iedzīvotājiem, gan viesiem ir mulsoņi redzēt, ka tiltiņš ir kārtībā, bet piekļūt nevar. U.Gauja skaidro: „Dzirnavu restaurāciju pašvaldība ir līdzfinansējusi. Esam īpašniekam vairākkārt rakstījuši vēstules, lai tiltiņš tiktu atvērts. Tas ir ne tikai vēlams, bet arī funkcionāli nepieciešams. Diemžēl atbildi neesam saņēmuši. Īpašnieks patvaļīgi iebūvējis caurules ūdens novirzīšanai uz dzirnavu ratu. Centāmieš rast kompromisu un noskaidrot, cik tad daudz ūdens tiks novirzīts. Aleksūpītes ūdenskritums ir viens no Kuldīgas simboliem, tāpēc svarīgi, lai ūdens netiku atņemts pašam ūdenskritumam.”

Komisijas locekle, deputāte Sigita Vaiņade ierosināja: tā kā piekļuve tiltiņam ir būtiska, pašvaldība varētu to nomāt. Būvvaldes vadītāja Nellija Dziedātāja uzvēra, ka sarunas jāturpina un

Vecpilsētas komisija sprieda par vairākiem būtiskiem jautājumiem, kā uzlabot gan iedzīvotāju dzīvi, gan tūristu pieredzi, viesojoties Kuldīgā.

situācija jārisina likuma ietvaros cerībā, ka īpašnieks tomēr izrādīs interesi. Kuldīgas attīstības aģentūras vadītājas vietnieks Kaspars Rasa ieteica meklēt kompromisu: „Es saprotu, ka tas ir privātpašums, un ir prieks, ka cilvēki iegulda naudu, tāpēc negribētos, ka mēs ieņemam savu pozīciju un nerodam risinājumu.” Sēdē nolemts ar īpašniekiem sazināties atkārtoti un pārrunāt iespēju tiltiņu no viņiem nomāt.

Situāciju komentē viens no īpašniekiem Rolands Anspuks: „Tiltiņš ir ciet, bet, tiklīdz būvdarbi tiks pabeigti, tā atvērsim. Pilsētai pašai jātieks skaidrība ar attieksmi pret namīpašniekiem. Gribam redzēt to atvērtu, gribam redzēt, kā griežas dzirnavu rats, jo

tādam mērķim tas būvēts. Esam ieguldījuši lielus līdzekļus, taču dzirnavas bez ūdensrata nav dzirnavas. Tas, cik daudz ūdens vajadzīgs griešanai, būtu redzams, tikai ratu palaižot.”

IEBRAUCĒJI AUTO ATSTĀJ SĒTĀS

Komisija sprieda par vārtiem un žogu vai ceļazīmēm pie privātpašumiem Baznīcas ielā 18, 29 un Rumbas ielā 6. S.Vītoļiņa skaidroja, ka auto novietošanai ielās nereti pietrūkst vietas: „Šovasar problēma saasinājusies, jo Kuldīgā tūristu ir daudz, tāpēc ar automašīnām aizpildās gan ielas, gan sētas. Transporta komisija vēlētos to risināt ar ceļazīmēm, taču radies jautājums, vai vecpil-

sētā zīmju jau nav pārāk daudz.” N.Dziedātāja rosināja ieviest stabiņus, kas nepieciešamības gadījumā ir nolaižami. Tādi redzami daudzviet Rīgā. Restaurācijas nodaļas vadītāja Ilze Zariņa nebija pārliecināta, ka Kuldīgai tas derēs: „Pilsētā šādi veidojumi nav bijuši, un tas būtu papildu uzslāņojums, tāpēc tas ļoti jāizvērtē. Savukārt ceļazīmes situāciju vienmēr neatrisina.”

Ierosinājums uzcelt vārtus tika noraidīts, jo tie var radīt bīstamas situācijas – autovadītājam jāapstājas, lai tos atvērtu, turklāt tas ir papildu veidojums. Komisija nolēma konkrētajos gadījumos izlikt mazās ceļazīmes *Stāvēt aizliegts!* ar papildu zīmi, kas atļautu to darīt tikai māju iemītniekiem.

TAPS GĀJĒJU PĀREJA

Pārrunājot, kādai būt gājēju pārejai Pārventā pie kafējnīcas *Pīlādztītis*, N.Dziedātāja sacīja: „Būvvaldē secinājām, ka segumam jābūt tādam pašam kā šajā ielas posmā izmantotajam. Tāpēc domājam par paaugstinātu pāreju, kas pa tās virsmu ļautu ērti pārvietoties arī māmiņām ar bērnu ratiņiem.” Izskanēja ierosinājums pirms tam ieviest bremsēšanas joslu, kas būtu klāta ar bruģakmeņi, taču vairāki komisijas locekļi bažījās par tehnisko izpildījumu, jo pāreja atrastos ļoti tuvu krustojumam. Nolemts izveidot skices, lai saprastu normatīvās un tehniskās iespējas, kā bremsēšanas joslu un pāreju ieviest.

Elīsas Rudzītes teksts un foto

Uzmanību autovadītājiem!

Kopš otrdienas Kuldīgā, Jelgavas ielā pie kultūras centra un krustojumā ar Kalna ielu, mainīta transporta kustība.

Slēgts Kalna un Jelgavas ielas krustojums, taču, braucot gar peldbaseinu, varēs nogriezties pa labi uz Mucenieku ielu, jo posms līdz Dzirnavu ielai ir rekonstruēts. Tāpat tie autovadītāji, kuri šajā rajonā dzīvo, strādā vai

piegādā kravu (tas ir izņēmums attiecībā uz zīmi *Braukt aizliegts!*), varēs izmantot atjaunoto L.Paegles ielu un nogriezties pa labi uz Jelgavas ielu (iepriekš veikalam *Aibe*).

Satiksmei atkal atvērta Strautu iela. Savukārt Pasta ielā mainīts braukšanas virziens – no tās varēs pagriezties pa labi uz Kalna ielu, jo posmā līdz Jelgavas ielai

būs divvirzienu plūsma.

Pēc *Kurzemnieka* novērojumiem, iepriekš, kad Pasta ielā braukšanas virziens tika mainīts, bija tādi autovadītāji, kuri pretēji noteikumiem jau tad atļāvās nogriezties pa labi, lai nokļūtu Rumbas ielā. Tagad tas būs legāli.

Daina Tafelberga

Pārbūvēs ap četriem kilometriem

Valsts reģionālajā ceļā Kuldīga–Skrunda sāka pārbūve no Kuldīgas rotācijas apla līdz krustojumam ar vietējo ceļu Kuldīga–Pelči–Kaltīķi (2,33.km – 6,84.km).

Daļā ceļa posma plānota pilnā

seguma pārbūve, bet citos tiks atjaunota nesošā kārta. Tāpat tiks atjaunots rotācijas aplis Graudu un Ganību ielas satiksmes mezglā, kā arī uzlabota kanalizācija. Ir noslēgts trīspusējs līgums arī ar Kuldīgas novada pašvaldību,

un par tās naudu tiks ierīkots gājēju un velosipēdistu celiņš. Kopējā līgumcena ir 3,11 milj. eiro (ar PVN). Objektā strādā uzņēmums *VIA*, un būvdarbi plānoti līdz nākamās vasaras beigām.

Ceļi – gludāki un drošāki

Vairākos valsts reģionālajos ceļos, tostarp mūspusē, pabeigta seguma atjaunošana.

Atsevišķos posmos remontēti iesēdumi, ieklātas izlīdzinošas asfalta kārtas, apstrādāta virsma. Tāpat ir uzpildītas ceļu nomaļas, atjaunots horizontālais marķējums un pieturvietas, paveikta

virkne citu darbu. Dažviet no mainītas caurtekas un sakārtota ūdens novadīšana.

Arī ceļā Kuldīga–Alsunga–Jūrkalne (P119) segums atjaunots Priedainē pie Kuldīgas (1,34.km–2,49.km). Visi darbi, izņemot ceļa Dobeļe–Bauska (P103) remontu, paveikti par

valsts budžeta papildu programmas naudu. Kā zināms, 28. aprīlī valdība valsts ceļu remontam atvēlēja vēl 75 miljonus eiro, kas tiek ieguldīti galveno un reģionālo ceļu uzlabošanā, kā arī vairākos satiksmes drošības projektos, informē *Latvijas Valsts ceļi*.

Pievēršas eksportam

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras Kuldīgas biznesa inkubatorā (KBI) četros gados atbalstu saņēmuši 42 inkubācijas un 98 pirmsinkubācijas dalībnieki. Pašlaik pirmajā grupā uzņemts 20 jaunu dalībnieku, bet otrajā uzņemšana turpinās.

Vadītāja Līga Raituma stāsta, ka darbības rādītāji ir augsti un daudzi uzņēmumi strauji attīstījušies. Kopš KBI pastāvēšanas to kopējais apgrozījums bijis miljons un 894 600 eiro, bet kā ārējais finansējums iegūts miljons un 433 000 eiro. Astoņi no 32 pašreizējo uzņēmumu īpašniekiem darbību sākuši pēc atgriešanās no

ārzemēm. 33% no apgrozījuma veido eksports.

Covid-19 ierobežojumu dēļ inkubatora gadidiena nosvinēta ierobežotā skaitā. Ap 70 dalībnieku un interesentu seminārā *Ārpus rāmja* ieklausījās lektoru padomos par eksporta iespējām. Jekaterina Vanaga stāstīja, kādi ceļi uz to ir pirmie soļi. Ilga Maļina iepazīstināja ar starptautiskās konkurences veicināšanas programmu, bet Līga Brasliņa skaidroja, kā uzņēmējam ārpus tūriņu izvēlēties un kāda izpēte nepieciešama. Mārtiņš Tiknuss stāstīja, kā jāsagatavo piedāvājums.

Jolanta Hercenberga

Labāko vidū – arī mūsu skolas

Facebook tiešraidē no studijas *Birojnīcā* piešķirti ikgadējie apbalvojumi ekoskolām, tostarp mūspusē.

Prestīžo starptautisko Zaļo karogu saņēma 110 izglītības iestādes, arī Kuldīgas bērnu darbs *Cīrulītis* un Nīkrāces un Ēdoles pamatskola. 52 iestādes ieguva ekoskolas sertifikātu, to skaitā Kuldīgas Centra vidusskola un Z.A.Meierovica Kabiles pamat-

skola. Svinīgajā daļā visus uzrunāja Latvijas prezidents Egils Levits, vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Juris Pūce, Valsts izglītības satura centra pārstāve Inese Liepiņa, Starptautiskā vides izglītības fonda izglītības programmas direktors Pramods Kumars Šarma, Vides izglītības fonda vadītājs Jānis Ulme un ekoskolu programmas koordinators Latvijā Daniels Trukšāns.

NOVADI ZAĻO

Cilvēks var palīdzēt dabai ATJAUNOTIES

Baltijas jūras piekrastē liedagu no civilizācijas daudzviet nodala meži. Re-tais zina, ka ne vienmēr tos ierīkojusi pati daba. Cilvēka roku darbs bijis to izciršana, tad radusies sajēga, ka virsū nāk kāpas, un atkal sastādīti koki. Līdz ar to piejūras mežainajām kāpām joprojām ir nepieciešama mūsu palīdzība, un tās sniegšanā unikāla pieredze gūta Carnikavas novadā.

Daudzveidība zūd

Carnikavas teritorijā LIFE CoHaBit projektā "Piekrastes biotopu aizsardzība dabas parkā "Piejūra"" veikta krasta un mežaino piejūras kāpu atjaunošana. Carnikavas novada pašvaldība projektā ir vadošais partneris, pārējie partneri ir biedrība "Baltijas krasti", Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments un Dabas aizsardzības pārvalde.

Carnikavas novada pašvaldības pārstāve, LIFE CoHaBit projekta vadītāja Gundega Ulme stāsta, ka projektu apstiprināja un sāka īstenot 2016. gadā, bet ideja esot ar desmit gadu veca. "Viens no mērķiem ir mazināt antropogēnās slodzes ietekmi un atjaunot vērtīgos piekrastes biotopus, kā arī veicināt ilgtspējīgu apsaimniekošanu dabas parkā. Viens no lieliem uzdevumiem, kas jau ir pabeigts, ir jauna dabas aizsardzības plāna izstrāde dabas parkam "Piejūra", viņa atklāj.

Pelēkās kāpas ir posms starp priekškāpu un mežainajām kāpām. "Parasti vējš tur apstājas, ir diezgan karsts. Mežs tur vēl nav attīstījies, ir skrajās dažas priedes. Zemesdēze tiešām ir pelēka, tur ir ķērpji, sūnas, mazie lakstaugi," biotopu raksturo biedrības "Baltijas krasti" projektu vadītāja un vides eksperte Agnese Jeņina. Agrāk šos klajumiņus aktīvi izmantojuši mazie zvejnieki. Viņi tur žāvēja tīklus, cēla arī laivas, un šo darbību dēļ teritorija neaizauga. Tagad zvejniecība nav tik aktīva, un pelēkās kāpas aizaug. "Lai saglabātu daudzveidību un skaidro atklāto vidi, ejam un mēģinām biotopus atjaunot - ņemam ārā mazās priedītes," stāsta vides eksperte.

Līdzīgi esot ar mežainajām kāpām. A. Jeņina atgādina, ka reiz visā piekrastē intensīvi izcirta mežus. Tad apdzīvotām vietām nāca virsū ceļojošās kāpas. Lai tās apturētu, mežus stādīja - blīvi un daudz. "Tagad mēs sākam retināt mežainās kāpas, veidojām lauces, mēģinājām pa-

Priekškāpu noturībai pret vētrām Carnikavā uzstādīti žodziņi. Tie ne tikai nostiprina priekškāpas pret vējiem, bet arī novirza cilvēku plūsmu tā, lai šo zonu pārmērīgi neizbradātu.

nākt tādu mežu, kāds būtu attīstījies dabiskos apstākļos, cik nu mēs to varam ietekmēt," viņa skaidro.

Iztiek bez naglām

Krasta stiprināšanai Carnikavā izmantoti divu veidu žodziņi. G. Ulme stāsta, ka vispirms kas palika pāri pēc lagūnas atjaunošanas: "Niedru sētiņas uzcelām apmēram metra augstumā, un gada laikā pie tām jau uzkrājušās smiltis. Sastiprināšanai izmantojam naglas, tas bija kopumā sarežģīts process. Otra ideja - pēc darbiem mūsu atklātajās kāpās priedītes līdz 20 cm diametrā retinājām ārā. Lokaņās priedītes no pelēkās kāpas nesa piekrastē un pina zaru žodziņus, tās bija tikai darbspēka izmaksas un nebija nekādu citu materiālu."

Cilvēki atceras, ka agrāk kāpu stiprināšanai pie jūras stādīja kārkļus. AS "Latvijas Valsts meži" Rietumvidzemes reģiona Meža apsaimniekošanas plānošanas vadītājs Vilmaris Katkovskis arī Carnikavā dziļāk mežā redzējis saglabājušos atsevišķus kārkļu stādus. "Šobrīd tie izskatās briesmīgi - lieli, izkaltuši. Sava bioloģiskā niša un funkcija tiem ir. Var izmantot kāpu apturēšanai, jo kādreiz tā ir darīts, un tas strādā. Jautājums ir, kā to darīt labāk? Vai izmantot ātraudzīgo un izturīgo kārkļu, vai stādīt priedes? Agrāk tā ir darīts lielās platībās, un pierādījies, ka tā var aptu-

rēt kāpu pārvietošanos. Jebkurš kokaugs, kurš pietiekami labi aug nabadzīgos apstākļos, izpilda kāpu apturēšanas funkciju," saka meža speciālists.

Koku likvidēšana parasti ir raīsa sabiedrības pretreakciju, un tā bijis arī Carnikavā. Projekta īstenotāji apzinājušies, ka ļoti daudz jārunā ar cilvēkiem, un šī bijusi ļoti laba pieredze, ka tas jā dara vēl vairāk, atzīst V. Katkovskis. A. Jeņina piekrīt, ka ļoti liels darbs jāiegulda, stāstot cilvēkiem, kā pēc traktoram vajag iebraukt mežainajā kāpā un palīdzēt tai atjaunoties. "Attiecībā uz mežaino kāpu vienu no zvanītāju rūpēm bija - jūsmetrā retinājām ārā. Lokaņās priedītes no pelēkās kāpas nesa piekrastē un pina zaru žodziņus, tās bija tikai darbspēka izmaksas un nebija nekādu citu materiālu."

Vai patiešām eksistē zaļo un mežinieku sadarbība bez kardinālām viedokļu sadurēm? A. Jeņina: "Šī bija ļoti laba pieredze mežsaimniekiem kopā ar bioloģiem, tika radīts labs kompromiss, kā atjaunot piekrastes biotopu, palīdzēt dabai atkopties labāk un ātrāk." V. Katkovskis atzīst, ka reizēm strīdējušies, taču spējuši vienoties: "Iesaistīšanās bija liels izaicinājums atkāpties no ikdienas kanoniem meža kopšanā. Šis mežs pēc kopšanas izskatās labāk un būs labāks," viņš ir pārliecināts.

Vislielākais izaicinājums – zālāji

EKSPERTE

Dabas aizsardzības pārvaldes Kurzemes reģionālās administrācijas vadītāja DACE SĀMĪTE:

Starptautiski lietotais "biotops", bet latviskojot "dzīvotne" - ir komplekss, vide, kur mitinās sugas, tai skaitā arī augi. Biotopi ir ļoti dažādi. Biotops ir arī dzelzceļa mala vai mūsu mazdārziņš, kurā veicam noteiktus procesus un aug noteikti augi, visa mūsu apkārtnē, kur kaut kas var mitināties. Lielākā daļa dzīvotņu ļoti labi varētu eksistēt bez cilvēka, bet laika gaitā cilvēks tajos tik daudz iejaucies, ka pašam jāsāk strādāt, lai tos atjaunotu. Ir biotopi, kas visu laiku jāuztur, piemēram, zālāji. Agrāk cilvēki līdz pēdējam izplāva visādas meža plaviņas, kur vien varēja dabūt sienu, jo turēja gotiņu, lai izdzīvotu. Tagad mēs zaudējam daudzās plaviņas, kas vērtīgas no dabas daudzveidības viedokļa, tur ir daudz dažādu sugu, pat līdz 50 uz vienu kvadrātmetru. Intensīvajos laukos, kurus plauj un kuros rullē sienu, dominē viena suga.

Dzīvotnes, kas Latvijā eksistētu labā kvalitātē, ja cilvēks neiejauktos ar saimniecisko darbību, ir purvi un slapjie meži, kuri cieš no tā, ka savā laikā veikta meliorācija, purvi sagatavoti kūdras ieguvei, susināti. Šai aspektā varam runāt arī par nosusinātiem palieņu zālājiem un zālājiem ap ezeriem. Biotops, kurā izteikti redzama cilvēka ietekme, ir Ventas upe, kas aizvien vairāk aizaug. Tas notiek piesārņojuma dēļ, organiskas vielas no notekūdeņiem nonāk upē. Intensīvās lauksaimniecības dēļ upē nonāk ļoti daudz augsnes, kas uzkrājas gultnē un veido dūņu slāni, kas labvēlīgs aizaugsmai. Straume samazinās. Nav arī aukstu ziemu, kad upes aizsalst un ledus iešanas laikā tiktu attīrīta gultne, izrauti visi sakņeņi. Mums pašiem jāiesaistās, lai upi uz laiku attīrītu.

Ir biotopi, kuru apsaimniekošana ātri dod rezultātus, bet ir tādi, kur pasākumiem jābūt ilgstošiem. Taču ir lietas, kas jā dara regulāri. Tas ir ļoti grūti un dārgi.

Zemei īpaši aizsargājamas dabas teritorijas ir izstrādāti dabas aizsardzības plāni. Latvijas Vides aizsardzības fonds katru gadu piešķir līdzekļus šo plānu ieviešanai. Šādu ieguldījumu fonds dod vienu reizi, cilvēks atjauno šo vietu, un viņam uzturēšana jānodrošina nākamās piecus gadus. Ir gadījumi, kad regulārā uzturēšana pēc tam nav tik sarežģīta. Tie zemju īpašnieki, kas dzīvo uz vietas, ir lauku cilvēki, ar kuriem ir vienkārši runāt. Viņiem ir svarīgi no rīta iziet savu plāvu miglā un rasā, viņam ir prieks par puķi un putniņu, kas atlidojis. Viņi jau tagad uztur savu zemi, un, ja tādu cilvēku nebūtu, mēs jau daudz būtu zaudējuši no dabas vērtībām. Uz viņiem turas praktiskā dabas aizsardzība Latvijā.

Zālēdāju misija: pļavas un ezers atgriežas

Iztālēm saredzamais zilais ezera spogulis ir pirmais, kas krīt acīs, izkāpjot no auto pie Papes dabas parka aploka vārtiem. Tādu senāk saskatīt nevarēja. Atceros krūmājus, bromļņus, alkšņus, aizlaistus kamolzāles un dažu laukus.

UZZIŅAI

Papes dabas parkā 5664 hektāru platībā ir pavisam 22 Eiropas Savienības nozīmes aizsargājami biotopi.

AVOTS: PAPES DABAS PARKA AIZSARDZĪBAS PLĀNS

Tauru bara malās stāv sargi. Bet atsevišķi no bara turas ap 20 gadu vecā tauru govus, iespējams, vecākā govus Latvijā. Jo vecāks lops, jo garāki ragi.

saukts arī par balzamkārkļu, ir viena no vēsturiskajām Rīgas balzama sastāvdaļām, bet tagad - reti sastopams un aizsargājams, nabadzīgu, applūstošu augšņu augs, govīm un zirgiem negaršo. Niedres ļoti noēduši, un balzamkārkliņš, ieraudzījis gaisu, nu vareni sazēlis. Krasta kļajums ļauj atsperties vējam, viņoties ūdenim. Tā šeit, Brušvītos, izveidojusies vienīgā vieta Papes ezerā ar attīrījušos, smilšainu ezera krastu. I. Mednis to sauc par dzīvnieku pludmali, bet arī cilvēki šeit peldoties. Drīzāk droši vien plūncājas, jo ūdens ir sekls. Kontrasts ir ezera pretējais krasts, kur paveras aug-

sta niedrāja siena, krasts staigns un dūņains.

Parku apmeklētājam septembra sākumā, taču vislabākais laiks apskatīt pļavas ir maijs un jūnijs, kad flora un fauna ir pilna atmodas, dzīvības enerģijas, skaņas pilnas dzīvotgribas, saziedējušas puķes, starp kurām ir daudz aizsargājamo augu, var izstaigāt orhideju taku. Gaiss tad spēcīgi smaržo, visapkārt trokšņo milzums putnu, dzīvojas simtiem zosu, piļu, dzērvoņu. Dzīvnieku un putnu novērošanai vislabākais laiks ir pirms saullēkta un pēc saulrieta, saka I. Mednis. Kailsīgākie augu un dzīvnieku vērotāji gan mēdz

būt ārzemnieki, kuri novērtē šejienes dabas neskartību vai mazskartību, kādas attīstītajās Eiropas valstīs vairs nav. Vai vizija par pļavu atjaunošanos ir piepildījies? "Lielā mērā, jā," atbild I. Mednis. "Bijām pirmie, kas ar lielajiem zālēdājiem sākām nodarboties, daudzām Latvijā un ārzemēs esam parādījuši, ko darām, un mūsu idejas pārņem. Daudzviet Latvijā tagad ganās govus un zirgi, tā tiek apsaimniekotas tās teritorijas, ko citādi būtu ļoti grūti un dārgi uzturēt. Redziet, akmeņi, ar traktoriem izplaut būtu grūti, ir mitrs un slapjš."

Zirgiem un govīm pļavas attīrīt

Liepājas ezera aizaugšana. Vai cīņa ar vējdzirnavām?

Liepājas ezerā ligzdo vairāk nekā 100 putnu sugu, kā arī sastopamas ap 40 retu un aizsargājamo augu sugas, taču jau vismaz 20 gadus arvien lielāku satraukumu rada ezera straujā aizaugšana.

pļaušanu pašreizējās apjomos esot par maz, jo katru gadu Liepājas ezeram pienākot klāt kāda mazāka vai lielāka pilnībā aizaugusi platība. Tā tas notiek arī citur, piemēram, Burtnieku ezerā. "Iespējams, ezera aizaugšanu veicina no attīrīšanas iekārtām ūdenī nonākušais fosfors un slāpekļis, varbūt lietusgāzu laikā no laukiem minerālmēsli skalojos ūdenī. Tas gan ir tikai pieņēmums, apgalvot to nevaru. Turklāt pirms kāda laika tika veiktas analīzes, kas manu pieņēmumu neapstiprināja," pastāsta Ē. Urtāns, piebilstot, ka šādu varbūtību tik un tā izslēgt nevar.

Viņaprāt, savu ietekmi atstājuši arī koku izciršana upju krastos. "Gruntsūdens līmenis pazeminās, ja apkārt augtu mežs, tad būtu citādāk. Par kādu ūdens caurteci runāt, ja tās aizaug. Piemēram, pie Bārtas upes ir izveidojies dažādu sanesu valnis, bet Otaņķē ūdens plūsmā ir palikusi

pavisam neliela."

Ezera aizaugšanas dēļ ir samazinājušās arī makšķerēšanas iespējas. Nepieciešams pamatīgs darbs ar vairāku traktoru iesaisti gan pļaušanā, gan zāļu aizvākšanā. "Pašlaik mums ir viens traktors, un tas pats jau 16 gadus kalpo. Jauna tehnika maksā milzu naudu, kuras biedrībai nav. Ja nebūtu šī traktora un nevarētu plaut Nicas novada Otaņķu pusē, tad tur jau būtu mūžamežs," saka Ē. Urtāns.

Ne viss gan šajā sakarā esot tik drūmos toņos krāsojams, jo, pēc Ē. Urtāna teiktā, šis bijis viens no retajiem gadiem, kad aizaugvarību vienā bija salīdzinoši neliels. "Droši vien tas ir vētrām un vējiem bagātās ziemas nopelns, kas norāva daļu no mazajām ūdens algēm, kas aug uz ezera grunts, un izmeta tās krastā. Tāpat vēl jūlijā novēroju, ka ezera dienvidu galā nezīnāmu iemeslu dēļ meldri bija raunāt, ja tās aizaug. Piemēram, pa ezera vidu, un to saknes bija nopuvušas," atceras Ē. Urtāns. Tiesa, tas gan bijis īslaicīgi, jo pēc

UZZIŅAI

Liepājas ezers

Dabas iegums no 1977. gada, ES nozīmes aizsargājama teritorija "Natura 2000". Dabas aizsardzības plāns Liepājas ezeram ir izstrādāts 2008. gadā, un tas būs aktuāls līdz 2023. gadam. **Platība:** 4643 hektāri. **Dabas vērtības:** Viens no lielākajiem un nozīmīgākajiem mezotrofajiem ezeriem ar iesāļiem ūdeņiem raksturīgām augu sugām. Ezerā ligzdo vairāk nekā simt putnu sugu. Konstatētas ap 40 retu un aizsargājamo augu sugas.

AVOTS: DABAS AIZSARDZĪBAS PĀRVALDE

mēneša tās vietas jau atkal bija aizaugušas.

Makšķerēšanas entuziasts Andrejs Ilvījevs, kurš Liepājas ezeru izbraukājis krustu šķērsu, pirms mēneša devies ar kajaku uz Reiņu galu un bijis nepatīkami pārsteigts: "Tā saucamo peldošo salu sanesumu un smalkās zāles dēļ copmaijem tik iecienītā vieta bija praktiski nepieejama. Ezers viennozīmīgi aizaug, vasarā tajā lielās platībās veidojas zāļu pakļāji." Makšķernieki gan pieļauj, ka tā varētu būt visu lagūnas tipa ezeru realitāte, proti, tie laika gaitā dabīgā ceļā aizaug un pārpurvojas. Bet Dabas

Latvijas vides aizsardzības fonds

Materiāls tapis ar Latvijas Vides aizsardzības fonda finansiālu atbalstu

APTAUJA

Latvija ir viena no tām Eiropas valstīm, kurās ir visvairāk reliģiju. Cilvēku migrācija to veicinājusi kopš senseiem laikiem. Kāda ir jūsu attieksme pret šo situāciju?

Vija Ostrovska, pensionāre:
– Kas par daudz, tas par skādi. Ko mēs tur varam mainīt? Katrs domā citādāk, tāpēc cilvēki sašķeļas un pievēršas savai reliģijai.

Gunta Birze, lietvede:
– Ja šādi ir, tad jau tā vajag. Nekas vairs nebūs, kā bija. Domāju, ka pasaules pārmaiņas ietekmēs arī mūs. Bērni saka, ka esmu pesimiste, bet man šķiet, ka labāk nebūs. Par šo jautājumu katrs teiks citādāk. Luterāņi teiks vienu, katoļi – citu, un katrs paliks pie sava. Līdz šim vienotības reliģijā nav bijis. Ir tādas reliģijas, kas visas citas noliedz un saka, ka tikai viņu ticība ir pareiza. Bet kas tad var pateikt, kas ir pareizi? Vārbūt labi, ka ir dažādība, jo cilvēkiem ir, no kā izvēlēties. Ļoti daudz ir dažādu sektu. Acimredzot jaunus cilvēkus tās piesaista.

Andžela Lepere, sporta organizatore:
– Man šķiet, ka esam brīvi cilvēki – katram ir viedokļa brīvība un izvēles tiesības. Man nepatīk tie, kuri sludina uz ielas. Nav pareizi kādam kaut ko uzspiest. Ja cilvēks izvēlas savu mantu ziedot, tā ir viņa atbildība. Nesaprotu, ja cilvēks ziedo un pēc tam kaut ko prasa atpakaļ. Kāpēc tad ziedo, ja nevēlas? Mani neviens nevar piespiest, ja es to nevēlos.

Elīna Ivanova, māmiņa:
– Mani absolūti netraucē tas, ka katrs ir savā reliģijā, ja neviens vīrsū neskrien. Mani neuztrauc, vai tas ir daudz vai maz. Nepatīk tie, kuri nāk klāt ar lapiņām, uz-bāžas.

Ilmārs Gulbis, zemeņu audzētājs:
– Es kādreiz mācījos reliģiju vēsturi. Nepārmetu, ja cilvēks ir ticīgs, bet nevienu reliģiju neatbalstu. Visas savu panākušas ar kariem un uzspiešanu. Ja kādam tas sagādā sirdsmieru, lai darbojas, bet es to neatzīstu. Reliģija ir cilvēku apmāns – tā sabiedrības daļa, kas ir naiva, tai notic. Katrs dara, kā grib, bet visur ir nauda un vara. Sludinātāji dzīvo pretēji tam, ko viņi sludina. Ja cilvēks vēlas, var piesaukt Dievu katru dienu un svētdienās atpūsties. Man prieku sagādā svētdienās strādāt. Es tiecu zinātnei, un ir arī kaut kas pārāks par visu, bet to neviens nevar izskaidrot. Un vai kādam ir tiesības noteikt, kas tas ir un kā ir pareizi? Baznīca ir naudas iekasēšanas mašīna. Ja grib pielūgt, to var darīt tepat. Vai vajag miljonus, lai celtu baznīcas, kas dekorētas zeltā?

Tatjana Balinska, valsts amatpersona:
– Mani tas pilnīgi netraucē. Katram ir savs, kam ticēt, ja tas dod mierinājumu. Ja kāds nāk klāt un piedāvā skrejlapīnu, es vienmēr pieklājīgi atsaku. Katram ir tiesības izvēlēties, bet mani tas neinteresē.

Migrācija un reliģija: vakar, šodien, rīt

Daina Tāfelberga

Reliģisko situāciju Latvijā gadsimtu gaitā ietekmējuši vairāki tautu pārvietošanās viļņi: kā emigrācija, tā imigrācija. Tā pie mums parādījušies gan dažādi kristietības novirzieni, gan jūdaisms un islāms, tā joprojām turpina ienākt jaunas reliģijas. Turklāt Latvija šajā jomā ir viena no Eiropas valstīm ar vislielāko dažādību. Šo procesu saskari vēsturē un šodien skaidro Rīgas Stradiņa universitātes vadošā pētniece, filozofijas doktore un reliģiju zinātniece Agita Misāne. Pārdomās par ietekmi nākotnē dalās dažādu draudžu mācītāji.

Vai ir pamats satraukties?

„Mūsu sabiedrībā reliģiskais aspekts ir viens no iemesliem satraukumam, kas saistīts ar migrāciju. Esam nobažījušies, ka valstī ienāks tādi cilvēki, kurus varam nesaprast un kuri var nesaprast mūs,” atzīst reliģiju pētniece Agita Misāne.

„Reliģiju migrācija ir tikpat sena, cik pašas reliģijas, – par to lasām jau Bībelē, un tas ir viens no izplatītākajiem migrācijas cēloņiem,” teic filozofijas doktore un reliģiju pētniece Agita Misāne.

Viņa skaidro, kā dažādas reliģijas izplatījušās, kas no tā mainījies un kas ir uztraukuma cēloņi šodien.

MĒRENO EIROPU BIEDĒSVEŠAIS

„Pēdējos gados migrācijas dēļ Eiropa jau piedzīvojuši terorisma aktus ar reliģisku motīvu. Satraukums ir saprotams, jo Latvijas kultūrtelpā parādīties cilvēki, kuri tai nepieder un pārstāv mums nepazīstamas reliģijas. Kā rīkoties, un vai vajag to ierobežot? Vai mēģināt sadzīvot? Ir bailes un nesapratne, ko varētu piedzīvot tālāk.”

Pētniece aicina paskatīties patiesībai acīs – proti, kas īsti mūs biedē: Eiropai svešas kultūras un reliģijas ienākšana vai reliģiozitātes pieaugums kopumā? Romas pāvests Francisks esot teicis, ka Eiropa ir kā nogurusi vecmāmiņa. Reliģiozitātes ziņā tā tiešām ir mērenākā pasaules daļa. Eiropieši domā, ka būt mēreniem un vienaldzīgiem ir norma. Savukārt reliģiozitāti praktizēt ikdienā, pakļaut tai visu, ko darām, – tas liekas kas ārkārtējs. Izņēmums, nevis norma.

Taču pasaules karte rāda pretējo: lielākajā daļā reliģija ir dzīve, nevis tikai kultūras iezīme, kad Ziemassvētkos vai Lieldienās aiziet uz baznīcu.

DAŽĀDI IZCEĻŠANAS IEMESLI

A.Misāne skaidro: „Cilvēki dodas prom no tās vietas, kur nevar savu ticību praktizēt, – ir tādas valstis, kurās šī iemesla dēļ notiek vājšana. Taču ļoti bieži migrācija notiek diskomforta dēļ. Daudzi labāku dzīvi citās valstīs meklē ekonomisku apsvērumu pēc, bet ir arī tādi, kuriem šķiet, ka savā zemē nevar pietiekami izvērsties ar savu ticību. Vēl ir gadījumi, kad cilvēki migrē uz to vietu, kurai ir sakrālā nozīme. Pat vairākām reliģijām svarīga ir Jeruzāleme Izraēlā. Turp cilvēki dodas svētoceļojumos, kā arī pārceļas pavisam, kaut klimats nemaz

nav viņiem piemērots. Lai kāda būtu motivācija, šie cilvēki ir migranti. Gan praktiski, gan juridiski pie tiem pieder arī tie, kuri dodas savu reliģiju izplatīt svešās valstīs, kurās tādas nav. Vēl viena kategorija ir gardžnieki, draudžu organizatori vai cita statusa garīgie līderi, kuri dodas misijā – kalpošanas pienākumu izpilda ārpus savas valsts. Eiropā daudzviet šādu speciālistu trūkst, jo jaunā paaudzē vairs neizvēlas profesionālo karjeru gardžniecībā. Tāpēc tiek aicināti brīvprātīgie no Āfrikas, Amerikas vai citas reliģiozas vietas. Viņi pieder privilēģētajiem migrantiem, jo viņiem ir vienkāršāk nokārtot vīzu, saņemt uzturēšanās atļauju, ja uzaicinātājs norāda, ka valstī šāds speciālists tiešām vajadzīgs. Ar gardžniekiem ir līdzīgi kā ar sportistiem – neviens nezudod jautājumus, kāpēc viņi maina dzīvesvietu.”

KĻUVUSI PAR IDENTITĀTI

Arī Latvijas aina rāda, ka migrācija ir ticību dažādības avots. No Baltijas jūras valstīm mums tā ir visaugstākā. „Pārvietojas cilvēki, un līdz ar viņiem – reliģijas idejas, kas jaunajā vidē tiek adaptētas,” skaidro A.Misāne. „Šodien pat nedomājām par to, ka tās radušās ārpus Latvijas – tās jau kļuvušas par lielu mūsu identitātes daļu.” No vēstures kā stabili iekļāvušos reliģiskās ainavas daļu zinātniece min vecticībniekus, kuri pēc patriarha Nīkona reformas Krievijā meklēja patvērumu un atrada to arī Latvijā un Igaunijā, iekopa saimniecības, kļuva turīgi un cienīti mūsu sabiedrībā. Otrs piemērs ir ebreji, kuru reliģija ir citādāka

nekā lielai daļai Latvijas iedzīvotāju. Savukārt hermētiši jeb brāļu draudzes tiek uzskatītas par latviešu garīgās un politiskās atmodas sākumu, bet arī viņu idejas nav dzimušas Latvijā – tās nāk no Čehijas un Vācijas. Šeit tās tikai ļoti labi iedzīvojušās. Tie ir vien daži piemēri, kā reliģiskās migrācijas iespaidā var mainīties ļoti daudz kas.

JAUNIE IEDVEŠ DZĪVĪBU

„To cilvēku reliģiskā dzīve, kuri pārceļas, ļoti revitalize* garlaicīgo un panīkušo vidi,” turpina A.Misāne. „Vēlreiz atsaucoties uz pāvesta minēto nogurušo vecmāmiņu Eiropu, nīkulīgā sabiedrība bieži vien pamosas tad, kad ierodas jauni cilvēki, kuri dod tādu kā veselības lādiņu. Lielbritānijā novēroju, ka tur ieradās liels cilvēku skaits no Filipīnām. Pēkšņi draudzes pamodās – kļuva rosigas gan sociālajā, gan liturģiskajā ziņā.

Vēl svarīgi, ka arī tie, kuri pārceļas, bet iepriekšējā mītnes zemē varbūt nav bijuši tik ticīgi un reliģiju praktizējoši, paši iegūst jaunu dzīvīgumu. Pirms latviešu pēdējās emigrācijas vecās draudzes Rietumeiropā un Amerikā jau bija uz slēgšanas robežas. Seniори pamazām aizgāja viņsaule, bet jaunajai paaudzē nebija intereses šādas kopienas tradīcijas turpināt, jo tā bija vietējā sabiedrībā integrējusies vai arī tur jau dzimusi un izaugusi. Kad 90. gados sākās izbraukšana no Latvijas peļņas nolūkos, vecās draudzes atguva dzīvību. Varbūt daļai emigrantu nemaz nebija reliģisku motīvu, bet tā bija vieta, kur satikt savējos.”

PROBLĒMA IR FUNDAMENTĀLĪSMIS

Kādas reliģiskās kopienas veido migrantu vairojumus? Pēc reliģisko datu bāzes *Pew Research Center's Forum on Religion&Public* ziņām visvairāk uz citām zemēm pārcēlušies kristieši – nepilni 50% (gandrīz 106 miljoni cilvēku). Musulmaņi ir 29% (58,6 miljoni). Desmit procentiem reliģiskas identitātes nav, pārējie pārstāv nelielas konfesijas. „Lielāko satraukumu saistībā ar migrāciju un reliģiju rada bailes no terorisma, un tā ir ne tikai Latvijā vien,” secina pētniece. „Taču problēma ir reliģiozitātes raksturs, nevis pati reliģija. Fundamentālisms ir tā problēma – vairāk politiska, ne reliģiska.”

Bet A.Misāne atgādina, ka ar šo terminu jābūt uzmanīgiem, jo fundamentālisms nav tas pats, kas konservatīvisms. „Īsi varētu raksturot tā: fundamentālismā cilvēks grib, lai viņa ticība otram ir likums. Lai viņa uzskati tiek piemēroti arī tiem, kuriem skatījums uz dzīvi ir cits un kuri nebūt netic kā viņš, nedomā kā viņš. Bet viņam ir likuma spēks, lai savu ticību ieviestu. Ja tā nav, fundamentālisti sāk rīkoties, lai savas idejas iemiesotu dzīvē. Izpausmes ir dažādas. Bieži tās noved pie vardarbības.

Lai to novērstu, nav cita ceļa kā integrācija – rēķināšanās ar citiem un viņu vēlmēm. Jāatzīst, ka reliģiskās kopienas kā integrācijas resursus mēs vēl nenovērtējam.”

* Atjauno, atdzīvina, atveseļo

Vai migrācija var ietekmēt reliģijas Latvijā?

Nes spriedzi un degradāciju

RALFS KOKINS, luterāņu mācītājs, teoloģijas un reliģiju zinātnes profesors:

– Migrācija ietekmē visu sabiedrību. Šobrīd viss jautas kopā: reliģijas, pasaules uzskati, dzīvesveidi, civilizācijas. Manuprāt, tas nav nekas pozitīvs, jo nes spriedzi un degradāciju. Tas beigsies slikti – ar lielu haosu un postu. Reliģija ir katras kultūras izpratnes atslēga – tā nosaka, kā cilvēki saredz pasauli, kā veido attiecības, ko uzskata par vērtīgu. Katrai reliģijai ir savs skatījums, tāpat arī savs paredzējums, kā jādabojas sabiedrībai, valstij.

Esam pieraduši pie demokrātiskas, apgaismotas sabiedrības aprīšanās, kas balstās grieķu un kristīgajā kultūrā, apgaismības laikmetā, rietumu pasaules vēsturiskajā un

intelektuālajā pieredzē. Ienākot šeit citām tautām un mentalitātēm, daudzas lietas neizbēgami mainīsies. Ne vienmēr šie procesi notiek mierīgi un nesāpīgi – to pierāda Izraēlas, Indijas, Francijas un daudzu citu valstu pieredze. Citām reliģijām ir cita izpratne par to, kādai jābūt valstij. Latvijā vairojumam ir lielu haosu un postu. Reliģija ir katras kultūras izpratnes atslēga – tā nosaka, kā cilvēki saredz pasauli, kā veido attiecības, ko uzskata par vērtīgu. Katrai reliģijai ir savs skatījums, tāpat arī savs paredzējums, kā jādabojas sabiedrībai, valstij.

Esam pieraduši pie demokrātiskas, apgaismotas sabiedrības aprīšanās, kas balstās grieķu un kristīgajā kultūrā, apgaismības laikmetā, rietumu pasaules vēsturiskajā un

Tāda eklektiska ticība, kas nav eksistenciāla, kas netiek izdzīvota, konkrētā pieredzē ir regulārā garīgā pieredzē, ir pilnīgi bezspējīga to ienākošo reliģiju priekšā, kurās cilvēki ir ļoti pārliecināti un kuru principi ir viņu dzīvesveids.

Stipru, dzīvu ticību un pārliecību neviens nevar apdraudēt. Bet tas, kas nav viengabalains, iznīks. Paliks tikai tas, kas būs stīps un dzīvs. Vieta jau tukša nepaliks, un viss būs atkarīgs tikai no mums pašiem – no mūsu ticības, pārliecības un praktiskās pieredzes, tāpat no vienotības. Vēl vairāk raizējos, ka latviešiem ir ļoti zemi dzimstības rādītāji. Pārāk daudzi no Latvijas aizbrauc. Šādos apstākļos grūti runāt par nākotni. Neviens nezinām, kas būs rīt vai parī.

Uzmanīgiem vajadzētu būt

ALDRIS ZALKOVSKIS, Kuldīgas draudzes *King of Glory* (*Godības ķēniņš*) mācītājs:

– Nepiekrītu, ka sludinātāji un citi, kuri dodas uz ārvalstīm kalpot, ir migranti. Tie ir individuāli gadījumi, kad kāds uz laiku aizbrauc citur pildīt misijas darbu. Migrācija ir masu vai pat tautu pārvietošanās uz citu reģionu, kurā tās iepriekš nav dzīvojušas, piemēram, turku migrācija uz Vāciju, kur šī tauta jau ieviesusi savas skolas un kultūru.

Aktuāla tēma ir musulmaņu migrācija, es pat teiktu, invāzija. Paldies Dievam, Latvijā tās nav. Mūsu valsts pabalsti viņus neinteresē, toties Skandināvijā, kur daļa

dodas caur mūsu valsti, dzīve daudz labāka. Cits mērķis ir garīgais – ar migrāciju padarīt pasauli par musulmaņu zemi. Anglijā un Īrijā jau notiek konflikti, jo šīs reliģijas piekritēji uzskata, ka tā ir viņu zeme. Viņi no rakstiem pabrauc citur pildīt misijas darbu. Migrācija ir masu vai pat tautu pārvietošanās uz citu reģionu, kurā tās iepriekš nav dzīvojušas, piemēram, turku migrācija uz Vāciju, kur šī tauta jau ieviesusi savas skolas un kultūru.

Mums jāuztraucas, cik mūšējo emigrējuši ekonomisku apsvērumu dēļ. Bet tas notiek bibliiski – kā Izraēlas tauta tika izkaisīta, tā tagad latvieši. Neklausu Dievu, īpaši jau valdība. Kā antikristi. Aizraujas ar elkdievību. Bet Dievs teicis: „Ja jūs no manis novērsīsties, es jūs izkļīdināšu.” Tad nu redziet, kas no mums palicis: skolēni un pensionāri. Bet daudz darbspējīgu ir Anglijā un citur – tur veido ģimenes, tur dzimst bērni. Tas ir tāds migrācijas aspekts, par ko jāsatraucas.

Svarīga ir vienotība

GATIS MĀRTIŅŠ BEZDELĪGA, katoļu priesteris vairākās Kurzemes draudzēs:

– Musulmaņiem integrēties pie mums ir vieglāk nekā mums pie viņiem. Bēgļi no islāma valstīm dzīvo savās kopienās, ir vienoti. Mums, latviešiem, ir pavisam citāds raksturs – esam vairāk vienpatņi, dzīvojam viensētās. Esam pat pārliecināti, ka tā varam izdzīvot labāk. Atbraucis no tālas

valsts, piemēram, Āfrikā, cilvēks meklēs kopienu pēc savām interesēm – tos, kuriem jūtas piederīgs, kuri viņu spārot. Bieži vien tas saistīts ar reliģiju.

Latvija ir kristīga valsts, un nav pamata satraukumam, ka tuvākajā nākotnē kaut kas būtisks varētu mainīties. Jā, mums ir daudz dažādu kristīgo draudžu. Ienāk arvien jaunas. Bīstami ir tad, ja sākas sabiedrības šķelšanās. Ir labi,

Reliģiskā dažādība Baltijas valstīs (%)						
	Kristieši	Musulmaņi	Nepieder nevienai reliģijai	Folkloristi	Pārējie	Iedzīvotāju skaits
 LATVIJA	55,8	0,1	43,8	<0,1	>0,3	1,92 milj.
 IGAUNIJA	39,9	0,2	59,6	<0,1	>0,2	1,329 milj.
 LIETUVA	89,8	<0,1	>10	<0,1	>0,1	2,974 milj.

Ieteikumi

- Neviens ticīgs cilvēks neapvainojas, ja nezinām, kā pret viņu izturēties, – nav grēks pajautāt, kā rīkoties.
- Ierodoties svešā valstī, cilvēks visbiežāk dodas uz reliģisku centru, jo tur var satikties ar sev līdzīgiem, atrast garīgu, emocionālu un materiālu atbalstu.
- Pašvaldībās, kurās imigrantu daudz, šāda reliģiskā kopiena ir ļoti vērtīgs resurss.

Par integrāciju – atbildīgi un profesionāli!

Projekts mediju profesionāļiem
“Atbildīgas, daudzveidīgas un kvalitatīvas žurnālistikas attīstība Latvijas nacionālajos un reģionālajos masu medijos, veicinot trešo valstu pilsoņu sociālo iekļaušanos Latvijā” (PMIF/7/2019/2/01)

Projekta finansējums – 318 115,43 EUR, no kā 238 586,57 EUR ir PMIF finansējums un 79 528,86 EUR valsts budžeta līdzfinansējums.

Rīgas Stradiņa universitātes un Vidzemes Augstskolas projektā iesaistījušies: Kurzemnieks, Kurzemes Vārds, Neatkarīgās Tūkuma Ziņas, Bauskas Dzīve, Čayka.lv, izdevniecība Žurnāls „Santa”, portāls TVNet, Latgales reģionālā televīzija, Vidusdaugavas televīzija un Vidzemes televīzija.

Kas kopīgs optikai un riteņbraukšanai?

„BMX riteņbraukšanā tāpat kā optikā un redzes aprūpē ietverta gan medicīna, gan fizika. Abas jomas ir detalizētas un sarežģītas, tāpēc nemaz nav tik atšķirīgas,” saka MIKS PUĶĪTIS. Viņš savu ikdienu pavada starp Kuldīgu un Valmieru: šeit strādā kā redzes speciālists salonā *Redzes telpa*, bet Valmierā Augstas klases sportistu sagatavošanas centrā (AKSSC) audzina BMX riteņbraucēju jauno paudzi.

DIVUS SOĻUS PRIEKŠĀ CITIEM

Miks audzis Saldū. Pēc vidusskolas Latvijas Universitātē sešus gadus studējis Fizikas un matemātikas fakultātes optometrijas programmā: „Virziena izvēle nebija viegla, jo savu ikdienu saistīju ar BMX. 12. klasē reti kurš spēj izvēlēties. Palīdzēja tas, ka redzēju, ko dara mamma Tina, jo viņa ar optiku saistīta vairāk nekā 30 gadu. Bet tas nebija *baigais* aicinājums. Mana izvēle ir dažādu apstākļu kopums. Nevaru teikt, ka vidusskolā ļoti paveicis matemātika un fizika. Eksaktajos priekšmetos svarīga ir praktiskā puse. Fiziku un optiskos procesus pilnīgi no citas puses ieraudzīju tikai augstskolā. Tas ir stereotips: ja kaut kas padodas, tas arī būs aicinājums. Man paveicis vidēji, bet mani tas ļoti interesēja.”

3. kursā apmaiņas programmā *Erasmus* Somijas vietā, kur skola koncentrējusies uz zinātņi, Miks izvēlēties vienu semestri mācīties Spānijā, Madrides universitatē *Complutense University of Madrid*, kas piedāvājusi praktisko virzienu: „Spāņu valodu mācījos pirms aizbraukšanas, likās, ka pamatus esmu apguvis. Tad sastapos ar realitāti – labi ja divi profesori runā angļiski, un visas studijas ir spāņu valodā. Tas bija kā ar āmuru pa galvu. Jāsaņemamas un nopietni jāaprunājas ar sevi. Cīņos ar valodas grūtībām un apguvu jaunus virzienus, taču semestri jau pabeidzu kā viens no labākajiem kursā. Pēc rūdījuma Spānijā daudzi šķēršļi vairs nesagādā grūtības. Kad abi ar kursabiedru atbraucām atpakaļ, studijās bijām divus soļus priekšā pārējiem,” atceras Miks.

JĀATROD PIEMĒROTĀKAIS

Pēc augstskolas Miks sācis strādāt par optometristu ģimenes uzņēmumā Saldū. 2010. gadā ar sievu Renāti atvērtā *Kuldīgas optika* Pilsētas laukumā. Nosaukums un koncepts nomainīts šīgada jūlijā – tagad tā ir *Redzes telpa* Piltenes ielā. „Vārds *optika* uzliek stereotipu. Brillu lietas ir specifiska joma, kas mūsdienās iet roku rokā ar profesiju, imidžu, stilu, redzes slozdes īpatnībām. Acu ārsts jeb oftalmologs ārstniecības lauciņu jau aptvēris, un līdzīga pozīcija nav nepieciešama. Ārsts nodarbojas ar medicīniskiem risinājumiem, mēs – ar fizikālajiem, ar imidžu un stilu.

Ir vēl viens specifisks virziens, ko testējam, – redzes funkcionālais mehānisms un akomodācija*, kas cieši saistīta ar redzes noslodzi un kļūst arvien aktuālāka. Sieva Renāte ir *Redzes telpas* vadītāja, arī stiliste. Esmu redzes speciālists – testēju redzi no A līdz Z, bet, ja problēma nav saistīta ar brillēm

„Attiecībās ar citiem man statuss un medaļas ir sekundāras – svarīgākais ir godīgums, atklātība, cilvēciskais faktors.”

„Mēs ejam savu ceļu – neesam ārstniecības iestāde, taču sniedzam primāro veselības aprūpi,” Miks Puķītis saka par salonu *Redzes telpa*, ko Kuldīgā vada kopā ar sievu Renāti.

ARVIEN JAUNAS METODES

Miks uzskata, ka labam trenerim nemitīgi jāmaina metodes, lai ietu līdzī laimam: „Cilvēki nereti domā, ka treneris audzēkņiem nodod savu pieredzi. Taču es sen vairs nekādu pieredzi nevaru nodot, jo sports pirms desmit gadiem bija pilnīgi cits. Tas būtu kā nolikt priekšā veco telefonu *Nokia* un teikt, ka tas ir labāks. Pieredzi varu izmantot treniņu metodikā: paredzēt situācijas, plānot detalizētāk, izmantot vilšanās, kad esmu bijis līdzīgās situācijās, taču ik gadu kaut ko mainīt. *Copy – paste*** te nestrādā,” saka treneris.

BMX tāpat esot smalka specializācija. Sportistam jābūt fiziski spēcīgam, bet arī plastiskam, jāpārvar šķēršļi, jāpārzina tehniskas nišas dažāda auguma braucējiem. „Tā nav vienkārši prasme braukt ar *ričuku*. Jo agrāk ar to sāk nodarboties, jo labāk. Gandrīz 30 gadu stāžā esmu piedzīvojis tikai divus gadījumus, kad jaunieši, kuri sāk padzīt gados, patiesi kaut ko var izdarīt, bet arī tad viņiem sporta prakse jau bijusi,” stāsta Miks.

Viņa trenētie jaunieši ir gan Eiropas, gan pasaules čempioni, un šīgada lielākais mērķis bijusi dalība Tokijas olimpiskajās spēlēs. Pandēmija visu apgriezusi kājām gaisā: „Kovids izcūkoja visu BMX sacensību kalendāru. Tad ar sievu izdomājām atkal vairāk laika veltīt optikai. Darbs ir apjomīgs, bet mums tas sagādā gandarījumu.”

NĀKOTNI NEVAR PAREDZĒT

Dēls Henrijs Ernests sācis iet 1. klasē. Sieva Renāte vēlējusies, lai viņš spēlētu basketbolu, taču jau no piecu gadu vecuma puika aizraujas ar BMX riteņbraukšanu un šogad piedalījies pirmajās sacensībās. „Skatos uz to racionāli,” spriest tētis. „Es būtu priecīgs arī tad, ja spēlētu basketbolu. Bet viņš ir individuālists, nevis komandas spēlētājs. No sporta pedagogijas viedokļa bērnam tomēr jāpiedāvā daudzpusība, it īpaši, kamēr mazs. Valmierā ir ļoti daudz iespēju: gan baseins, gan teicama izglītība.”

Par optikas attīstību esot dažādas idejas: „Nevēlamies pareģot un atklāt visas kārtis. Kovids iemācīja būt fleksiblām, un neviens nevar skaidri zināt, kas notiks. Jāprot arī ļauties. Mums ar sievu Kuldīgā ļoti patīk, un šajā jomā gūstam gandarījumu, tāpēc *Redzes telpā* noteikti turpināsim darboties.”

Elisas Rudzītes teksts un foto

* Akomodācija – pielāgošanās

** Presbiopija – vecuma tālredzība

*** *Copy – paste* (no angļu val.) – nokopēt, darīt identiski

vai kontaktlēcām, man ir partneri, kas var palīdzēt tālāk. Galvenais ir katram atrast atbilstošāko.”

Esot radušās daudzas jaunas profesijas, kas redzes problēmu novēršanu vēl sarežģī: „Tas nav vienkārši tā: „Lasīšanai? Še tev brilles!” Vairbūt cilvēks tuvumā dara ko specifisku, piemēram, šuj, izmanto dažādus *gadžetus*, vai – tieši otrādi – jāredz nišas pavisam citā distancē. Tad meklējam nevis tikai to, kāds rāmītis patīk, bet vai tas izpildīs funkciju, vai nebūs par smagu, neērtu, vai novietosies ģeometriski pareizi, vai varēs ielikt konkrēto lēcu. Detalizēti jāizskaidro katras lēcas darbība. Jāsaprot, kāds pārklājums un gaismas filtri būs atbilstoši. Sākot ar redzes testu, cilvēks šeit pavada vismaz stundu vai vairāk, kamēr nonākam līdz rezultātam.”

„Mūsdienai cilvēki ļoti daudz patērē savu redzi.”

Par konkurentiem Miks daudz neuztraucas: „Tie ir, bet vairums ir lielie optikas veikalu tīkli. Mūsu pieeja klientiem ir specifiska un personiska – gan cilvēkiem gados, gan jauniešiem. Tad var strādāt ar patiesu gandarījumu. Mēs strādājam ar augstas kvalitātes lēcu ražotājiem no Francijas un Japānas. Šādas lēcas nav lētas, tomēr ir nozīmīgs ieguldījums.”

REDZE – IZSMEĻAMS RESURSS

Miks ir pārliecināts, ka redzi var iztērēt priekšlaicīgi, to nesaudzējot un nelietojot brilles: „Cilvēki redzi patērē daudz. Jāskatās, kurā brīdī parādās vajadzība pēc brillēm, kontaktlēcām, redzes aizsardzības, vingrinājumiem vai lāzerķirurģiskas iejaukšanās.” Problēmas jauniešiem cilvēkiem esot ļoti aktuālas. Arvien vairāk ir sūdzību par to, ka pasliktinās redze tālumā, un tas visbiežāk saistīts ar tuvredzības veidošanos. Jau pirms 15 gadiem pētījumā Ķīnā atklājies, ka ap 80% jauniešu no 12 līdz 25 gadiem ir tuvredzīgi. „Tas ir nenormāls skaits. Arī Latvijā statistika aug.” Agrāk pirmās lasāmbilles bijušas vajadzīgas 45–50 gadu vecumā, nu tas bieži esot jau desmit gadu agrāk. Pirms vairākiem gadiem agrīna presbiopija**, akomodācijas un funkcionālās redzes problēmas nav bijušas tik izplatītas. Tas nozīmē, ka jauniešiem cilvēkiem parādās grūtības pielāgoties dažādām distancēm un šo slodzi iztērēt. Tad vajad tādas brilles vai vingrinājumus, kas to novērš.

GAN VIDZEMĒ, GAN KURZEMĒ

30 gadu Miks saistīts ar BMX riteņbraukšanu: „Sāku nodarboties bērnībā. Domājot par studijām, parādījās sporta prioritātes, tomēr līdz galam profesionālajā sportā neaizgāju. Bija dilemma, jo, tiklīdz nolēmu studēt Rīgā,

BMX riteņbraukšana tika nolikta otrajā plānā, jo Rīgā tajā laikā nebija trases.” Tomēr amatieru klasēs 2009. gadā iegūts Eiropas BMX čempiona tituls, izcīnīts sudrabs pasaules čempionātā 2012. gadā. „Attiecībās ar citiem man statuss un medaļas ir sekundāras – svarīgākais ir godīgums, atklātība, cilvēciskais faktors,” saka Miks. Vienlaikus ar studijām trenēti jaunieši Saldū. „Lai pilsētā kāds sporta veids attīstītos, jābūt vismaz vienam entuziastam, kas to iesāk. Latvijas Sporta pedagogijas akadēmijā ieguvi B kategorijas trenera sertifikātu. Pateicoties audzēkņu sasniegumiem, nokļuvu Latvijas BMX izlases treneru korpusā.” Kad 2015. gadā sertifikātam beidzies termiņš, nolēms pievērsties optometrijai.

Plānus mainījis negaidīts uzaiicinājums kļūt par treneri AKSSC: „Izglītības un zinātnes ministrija Ventspilī un Valmierā pilotprojektā nodibināja profesionālās ievirzes sporta centrus. Valmierā fokuss bija uz BMX riteņbraukšanu. Kaut arī biju iestrādājies *Kuldīgas optikā*, nolēmām izaicinājumu pieņemt un ar ģimeni pārvākties uz Valmieru. Nācās organizēt laiku un mācīties individuāli, lai atjaunotu trenera sertifikātu. Optometriju noliku otrajā plānā. Mums šeit bija darbinieki, šad tad pats atbraucu.”

SARUNA AR JUBILĀRI

Laime slēpjas sīkumos

Jubilāre Paula Feldmane cer, ka kādu dzimšanas dienu nosvinēt Austrijas Alpos.

„Ir pienācis laiks, kad apzinos, ka esmu iekāpusi pieaugušo dzīvē, un ar tādu domu arī sagaidīju dzimšanas dienu,” saka Paula Feldmane, kura 21. septembrī svinēja otro pilngadību – viņai apritēja 21.

Šogad nosvinēts mierīgi – ģimenes lokā ar tuvākajiem, taču pati spilgtākā atmiņa jubilārei ir no 19. dzimšanas dienas, kad draugi sagādājuši pārsteigumu. „Biju jau sākusi studēt 1. kursā, un dzimšanas diena laimīgi iekrita piektdienā, tāpēc devos uz Kuldīgu. Būdamā netālu, saņēmu zvanu no draugiem, lai mājās ilgi neaizkavējos, jo man atbraukšot pakaļ. Atbraucu uz Kuldīgu, uzreiz pārsēdos otrā mašīnā, un draugi aizveda uz Ventspils akvaparku. Vakarā aizgājām skaisti nosvinēt svētkus restorānā,” atceras Paula. Viņai vairāk patīkot dāvanas dāvināt pašai nekā tās saņemt, bet tieši nemateriālās

esot pašas jaukākās, jo sagādā brīnišķīgus mirkļus un atmiņas: „Vismīļākie ir tuvāko cilvēku sveicieni, apskāvienī, pankūkas brokastīs.”

Brīvajā laikā Paulai patīk pastaigas dabā un citāda aktīva atpūta. Viņa arī lasa grāmatas – šobrīd mīļākā ir Andra Zeibota *Krauklis*. Jubilāre pārliecināta, ka laime mīt mazajās lietās: „Visi prieki un lielā laime slēpjas sīkumos un ikdienas brīžos, draugu smaidos un ģimenes siltumā.”

Rīgas Stradiņa universitātes 3. kursā Paula mācās programā *Sabiedrības veselība*. Viņasprāt, tā ir ārkārtīgi ilgtspējīga un ar augstām izaugsmes iespējām. Plānots studēt arī magistrantūrā. Vēl jubilāre darbojas studējošo pašpārvaldē un to sauc par savu hobiju.

Elisa Rudzīte

Paulas Feldmanes arhīva foto

STĀRKA VĒSTIS

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 16. līdz 23. septembrim piedzimuši septiņi puikas un sešas meitenes.

Vienai meitenītei vecāki vārdu vēl domājot, bet pārējiem bērniem doti šādi: Amanda, Eva, Beāte, Sāra, Emīlija, Mārcis, Pēteris, Kārlis, Toms, Rendījs, Rihards un Guntars.

Jolanta Hercenberga

PIEMINOT

Gaišs cilvēks ar mieru dvēselē

22. septembrī Kuldīgā negaidīti strauji mūžībā aizgājis sirsnīgs cilvēks, gādīgs vīrs un tēvs, labs draugs un zinošs būvniecības speciālists Aldis Bitinieks.

Būdams *Kurzemnieka* redaktors Daigas Bitinieces vīrs, viņš neiztrūkstoši bija klāt redakcijas priekšos un bēdās. Aldim vienmēr varēja lūgt padomu, rakstot par būvniecību. Katru gadu mīlojami ar skābētajiem gurķiem, kādus vien viņš mācēja pagatavot, un ar viņa nestajiem āboliem un bumbieriem. Arī tad, ja redakcijas ēkā gadījās tehniskas ķibeles, Aldis rāmā garā palīdzēja tās novērst. Svētkos vai kolektīva izbraukumos nemanāmi rūpējās par pārējo labsajūtu, pats sevī smaidīdams un visus vērodams. Un, protams, Aldim vienmēr bija laiks un gana mīlestības būt kopā ar sievu, meitām Lauru, Montu un Aneti un arī mazmeitām.

VISU MŪŽU CELTNIĒCĪBĀ

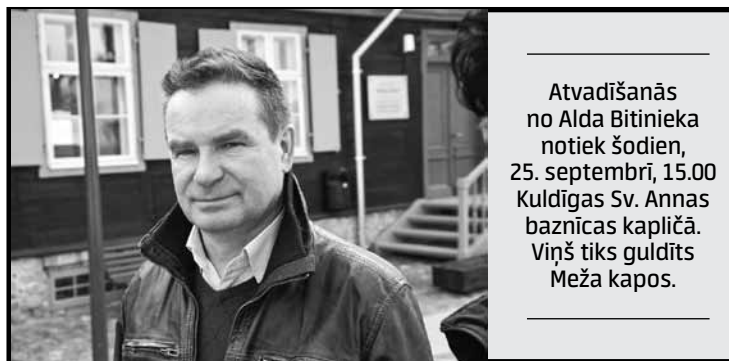
A.Bitinieks piedzima 1961. gada 4. februārī Alsungā. Tēvs bija no Sēlijas, mamma – no Gudeniekiem. Pēc Kuldīgas 1. vidusskolas viņš Rīgas Tehnisko universitāti beidza kā būvinženieris un visus gadus nostrādāja profesijā – sāka kā darbu vadītājs, tad projektu vadītājs. Vairāk nekā 15 gadu bija SIA *Būves un būvniecības* būvuzraugs Kurzemē. Juku laikos, kad izjuka starpkolhozu celtniecības organizācija, tikai īsu brīdi, lai nopelnītu ģimenei iztiku, Aldis nodarbojās ar transporta pārvadājumiem. Ar celtniecību viņš bija īstos draugos – saprata visu no A līdz Z, viņam tā patika, un to varēja just visi, kas kopā strādāja.

Divus gadus A.Bitinieks strādāja Lietuvā, vadot Klaipēdas attīrīšanas iekārtu būvniecību, vēlāk daudzviet Latvijā, bet visvairāk Kurzemē. Kuldīgā paliks viņa uzraudzībā restaurētās ēkas: sinagoga jeb tagad bibliotēka, muzejs, vecais rātsnams, mūzikas skola u.c. Viņš saņēmis vairākas konkursa *Latvijas būvniecības Gada balva* un skates *Gada labākās būves* balvas gan par restaurētajiem Kuldīgas objektiem, gan Talsu *Radošo sēni*. Aldis ļoti priecājās, ka varēja būt būvuzraugs arī Alsungas pils restaurācijā – viņš jutās sirdī kā īsts suits, kaut skaļi par to nerunāja.

„DZIESMA IR GARA, DZĪVE IR ĪSA”

Alda aizraušanās bija dārzs, grāmatas, pasaules latviešu ģimeņu kustība 3x3 un ceļošana – to uzsvēra gan ģimene, gan kursabiedri un draugi vēl no studentu celtnieku vienības. Ar sievu Daigu Aldis iepazinās tieši celtnieku vienībā, apprecējās pirms 35 gadiem. 19. oktobrī būtu kāzu jubileja. Viņa draugi kursabiedri šodien visi būs no Alda atvadīties, jo draudzība turpinājās visus gadus kopš augstskolas beigšanas 1984. gadā.

Arī SIA *Būves un būvniecības* valdes priekšsēdis Guntars Šterns Aldi pazīst jau no studiju laikiem: „Viņš bija sabiedrisks cilvēks. Ir cilvēki-haoss un cilvēki-miers. Aldis bija miers un to iedvesa arī citiem, mācēja klausīties. Vienlai-

Atvadīšanās no Alda Bitinieka notiek šodien, 25. septembrī, 15.00 Kuldīgas Sv. Annas baznīcas kapličā. Viņš tiks guldīts Meža kapos.

kus bija jautrs. Man ienāca prātā dziesma *Trīs lietas*. Tajā ir vārdi: „Dziesma ir gara, dzīve ir īsa. Tas nav no svara – alus ir salds.” Aldim dziedāt patika. Mēs, draugi, šo dziesmu dziedājām un alu iedzērām. Ceļojot pa Latviju un sēžot pie ugunsкура, viņš dziedāja vēl vienu – *Velc, pelīte, saldu miegu*. Viņam gan bija savs piedziedājums: „Bet man no pelēm ļoti bail!” Piedziedājums bija ātrā tempā, pretstatā pašai dziesmai. Aldis saprata dzīves kontrastus. Uz viņu varēja paļauties. Mieru viņš ieviesa arī profesionālajā ziņā. Būvniecībā vajadzīgas daudzas prasmes, bet galvenā ir komunikācija ar cilvēkiem. Aldis mācēja to organizēt. Vēl viņš bija labs komandas cilvēks, jo lielus darbus var darīt tikai tā. Arī ģimene ir kā liela komanda.”

Bitinieku ģimenes draugs Ilmārs Lancenieks Aldi pazinis 41 gadu: „Tas bija skaists laiks, ko pavadījām kopā. Labestīgs cilvēks, vienmēr labā omā un ar filozofisku skatu uz dzīvi.”

3X3 AIZRAUTĪBA

Kopā ar ģimeni Alda aizrautība bija 3x3 ģimeņu kustība – noorganizētas un novadītas piecas lielas nometnes Skrundā, Kalnos,

Kazdangā, Kandavā un Pelčos. Aldim patika fotografēt, un viņš kā brīvprātīgais fotogrāfs strādājis nometņu avīzēs. Bitinieku ģimenes draugi un 3x3 kustības aktivisti Uldis un Agrita Siliņi raksta: „Pēc 59 gadu strauja skrējiena Aldiņa sirds ir apstājusies nelaikā. Bitinieki ir tik cieši vienoti, ka grūti runāt tikai par Aldi – šo gaišo, sirsnīgo latviskās ģimenes galvu. Aldis vienmēr bijis vienkāršs, palīdzīgs, viesmīlīgs, uz viņu varēja paļauties. Mēs augstu vērtējam Bitinieku kā ģimeni un Aldi kā vīru un tēvu. Šī iemesla dēļ Aldi un Daigu izvēlējamies par saviem laulības reģistrācijas lieciniekiem. Esam bijuši visās Bitinieku vadītajās 3x3 nometnēs, un viņi mums ir vieni no tuvākajiem 3x3 kustībā. Varējām kopā darīt darbus, ceļot, jokot, sirsnīgi parunāt, uzdziedāt un iedzert pa glāzei alus. Milzīga pateicība Aldim par kopā piedzīvoto, par to, ka viņu pazinām. Esam vienoti bēdās ar mūsu mīļajiem Bitiniekiem.”

„MĪLESTĪBAS PILNS LAIKS”

Tā saka Alda vidējā meita Monta: „Es iztelojos, ka cilvēkiem no malas tētis varēja šķist atturīgs un nopietns. Tie, kuri pazina tu-

vāk, zināja, ka viņam bija maiga dvēsele, patika māksla. Viņš ļoti skaisti gleznoja – dzīvoklī visās istabās ir viņa glezniņas. Ar māsām runājām, ka kopā bija atvēlēts pārāk īss laiks. Tomēr mierinājumu rodām domā, ka tas bija mīlestības pilns. Tētis bija gādīgs, uz viņu varēja paļauties. Bija stiprais balsts gan mammai, gan mums, meitām. Ļoti mīļa ģimenes lieta bija 3x3 nometnes: man no sešiem gadiem, Laurai no deviņiem, bet Anetei jau no dzimšanas. Pēdējos gados patika visiem kopā ceļot – tā bija skaista tradīcija. Tētis pats ceļojumus plānoja, izdomāja, kas jāredz. Priecājamies, ka viņš paspēja satikt mazmeitiņas: Lauras Trīnīti vairāk, bet manai Melisiņai ir nepilni divi mēneši. Tētis paspēja viņu samīļot. Draugu kompānija vienmēr smējās, ka Aldis izaudzinājis trīs meitas, tagad atkal mazmeitas – kā viņam nervi to tur... Ja jau varot to, tad varot arī visu citu. Tā mēs tēti uztvērām – kā cilvēku, kuram viss iespējams, kurš vienmēr būs blakus un palīdzēs...”

Sievas Daigas izjūtas ir ļoti skaudras: „Es jūtos puse, nevis vesels cilvēks. Aldis bija mans stiprais plecs visos dzīves gadījumos.” Mierinājumu viņa smeļas domā, ka Alda dzīves pēdējās dienās pie viņa bija visa ģimene. „Nezinām, vai viņš to dzirdēja, bet čukstējām ausī, lai neuztraucas, ka izturēsim, būs stipras un turpināsim godāt viņu vērtības: takta izjūtu, korektumu, izpalīdzību, ģimeniskumu un nesavtību.”

Inguna Spuleniece
Bitinieku ģimenes
arhīva foto

NEDEĻAS VIESIS

Šaha vēstnese un politiķe ar tiešu valodu

Jau 15. gadu Kuldīgā notiek mūsu novadnieces, šaha lielmeistares, Saeimas deputātes DANAS REIZNIECES-OZOLAS kausa izcīņa. Teju vienmēr viņa bijusi klāt sacensību atklāšanā un apbalvošanā, un izņēmums nebija arī šis rudens.

Divu kausu izcīņā Kuldīgā spraugums nemazinājās abas dienas. (Otra bija sporta skolas kausa izcīņa.)

Sastāvs ļoti spēcīgs – no visas Latvijas paši labākie jaunieši līdz 18 gadiem. Piemēram, Madara Golsta izcīnījusi trešo vietu sievietišu čempionātā. Mans vīrs, apskatot sastāvu, jokoja: „Nu, Dana, tev pašai būtu reālas problēmas uzvarēt sevīs rīkotajā bērnu turnīrā...” Man par to prieks. Pirms 15 gadiem, kad turnīru nodibināju, gribējās, lai tā ir laba tradīcija, uz kuru brauktu spēcīgi šahisti. Lai rīdziniekiem būtu motivācija atbraukt uz Kuldīgu. Tas ir izdevies.

Vērojot, kā bērni spēlē šodien, vai neuzjūdi atmiņas par savām šahistes gaitām bērnībā, par izvēli spēlēt?

Apģūt šahu izvēlējos tādēļ, ka treneri gāja uz skolām un aicināja uz nodarbībām. Pieņēmos, pat īsti nezinot, kas tas ir. Man šahs uzreiz gāja no rokās. Biju uz āķa. Noķēra mani tajā tīklā. Un labi, ka tā (smejas).

Sacensības ir vajadzīgas, jo treninprocess ir sarežģīts. Jāmācās teorija, jārisina uzdevumi, jāattīsta taktiskā redze, jāseko līdzi jaunākajām tendencēm, jāapgūst stratēģija. Tas viss ir lieli, ja nav prakses reālā turnīrā, jo tieši tur pārbauda, cik tev stabila nervu sistēma, kā tiec galā ar zaudējumu, kā spēj pēc kritiena piecelties un nopurināties. To visu māca turnīri. Atmiņā nāk bērnības pārdzīvojumi, kā komandu turnīros kopā ar Nelliju (Maklakovu – aut.) ieslēdzāmies labierīcībās un *lūdzāmies*, lai mums izdodas, lai palīdz komandai. Bija visādas mulķības un piedzīvojumi.

Ir reizes, kad pie galda jāpavada vairākas stundas. Kāda tev bijusi ilgākā partija?

Septiņas stundas un 15 minūtes. Tas gan bija pasen – 1998. gada šaha olimpiādē Kalmikijā. Mēs spēlējām pret Lietuvu. Parasti Baltijas valstis savā starpā ir lielākie draugi un arī lielākie konkurenti. Spēlēju ar Viktoriju Čmilīti pie pirmā galda. Arī viņa tagad ir politikā – Seima deputāte Lietuvā. Toreiz tā bija divu lauvu cīņa, jo savā vecumā bijām labākās šahistes Eiropā.

Lai garās stundas nosēdētu, jābūt labā fiziskā formā, citādi pēc divām trim stundām sāks zust uzmanība.

Vai šahā noteikumi tiek mainīti, parādās jaunas tendences?

Šahs ir unikāls ar to, ka spēles noteikumi ar mazām niansēm nemainās jau simtiem gadu, bet tendences ir – tas kļūst ātrāks. No ilga apdomas laika turnīriem pāriet uz īsa laika kontroli, pat uz trīs minūšu rāmi katram. Īpaši pandēmijas laikā šahs kļuvis par vispieprasītāko, visredzamāko e-sporta veidu. Tam distance tiešām netraucē. Var spēlēt gan individuālus mačus, gan turnīrus, gan Eiropas čempionātu un Pasaules šaha olimpiādi. Starptautiskā šaha federācija ātri pielāgojās un šādus turnīrus rīko.

Internets šaham ir atvēris pasauli – tas kļuvis interesantāks arī skatītājiem: var redzēt ne tikai partiju, bet arī videočiraidi no zāles, sejas izteiksmes, uzvedību, acu skatienu, emocijas. Vienlaikus redz datorā analīzi, kādam konkrētā gadījumā jābūt labākam gājī-

nam. Ir iespēja iesaistīties komentāru sadaļā, arī kritizēt: „Kā var tādu gājieni neredzēt!” Un klausīties lielmeistaru komentārus.

Bet cik daudz tavā dzīvē šahs aizņem tagad?

Tā joprojām ir svarīga mana dzīves daļa. Vārbūt to var saukt arī par meditāciju – tā atslēdzos no rutīnas, no darba. Izvēdinu smadzenes. Lielā mērā tā ir kopiena, kurai piederu. Mums bija liegtis satikties klātienē, un katrs sapratām: vajag kontaktu ar citiem cilvēkiem. Ir svarīga piederības izjūta. Piederība šai kopienai dod man stabilitāti. Esmu ievērojusi, ka arī politikā ne reizi vien tas ir noderejies, jo tā ir ļoti nepastāvīga: vienā brīdī esi ministrs, otrā – jau opozīcijā. Ja saprot, ka dzīvē ir vēl kas cits bez politikas, tad cilvēks ir drosmīgāks un daudz vieglāk pieņem arī nepopulārus, bet vajadzīgus lēmumus.

Cik daudz šahā iesaistījies dzīvesbiedrā, bērni?

Mans vīrs spēlē kā traks! (Smejas.) Joku, ka tagad mūsu ģimenē viņš ir galvenais šahists. Aizrāvēs jau kādus desmit gadus: regulāri trenējas, piedalās turnīros. Godīgi sakot, spēlē vairāk nekā es.

Bērni visi gājienus prot, bet ir izvēlējušies citas nodarbes. Man šķiet, ka viņiem ir sajūta: mājās šaha par daudz. Mums viss notiek par un ap šahu, brīvdienas pavadām šaha pasākumos.

„Internets šaham ir atvēris pasauli – tas kļuvis par vispieprasītāko e-sporta veidu un interesantāks arī skatītājiem.”

Meita Helēna spēlē ķērlingu – tas ir šahs uz ledus. Viņai patīk un padodas. Aleksa dzied, apmeklē mūzikas skolu un peld. Sofija mums ir balerīna, bet nodarbojas arī ar futbolu tāpat kā mazais brālītis Herberts. Viņš rudenī vēl apmeklē šaha pulciņu – būs viņam tāds *džentlmeņa komplekts*. Sofija vēroja, kā brālītis nodarbojas ar sportu, un teica, ka grib pamēģināt. Domāju, ka pietiks ar divām reizēm un apņiks, bet nē – pērn savā grupā bija sportiste-paraugs. Bērniem izvēle ir atšķirīga. Vecāku uzdevums ir vērot, kas katram patīk, padodas, un tur arī ievirzīt, nevis mēģināt papildīt savas ambīcijas un sapņus.

Tiek runāts, ka par daudz lietojam tehnoloģijas. Cik daudz bērniem tās ļauj izmantot tu?

Ļauju, citādi viņi atpaliks no dzīves tempa, neapgūs prasmes, kas šodien vajadzīgas. Bet mēģinu limitēt. Ļoti prēcājos, ka atkal sākusies skola klātienē. Kamēr bērni mājās, vecākiem ir lielākas pūles, lai viņi nesēdētu datorā vai telefonā. Ar bērnu visu laiku jānodarbojas. Mēs kovida laikā spēlējām

„Šahs dod tik plašu emociju paleti, kādu citur dzīvē nevar izbaudīt,” saka šahiste un politiķe Dana Reizniece-Ozola.

laukā futbolu, braucām ar velosipēdu, gājām staigāt.

Vai attiecībā uz šahu vēl ir kādi nopietni plāni?

Man tagad ir cita profesija – esmu politiķe. Šahs ir tāda otrā dzīve: spēlēju tik ļoti un daudz, cik ir laiks un cik enerģija atļauj. Šogad Latvijas čempionātu nenospēlēju. Gribu atkal kļūt par čempioni.

Pēc lielāka pārtraukuma šahā ar labiem panākumiem atgriezušās arī novadnieces Līda Krūmiņa un Nellija Maklakova.

Tas ir cikliskums. Parādās darbs, bērni – tad šahu pamet, bet pēc laika atkal atgriežas. Tādu gadījumu ir daudz. Šahs dod tik plašu emociju paleti, kuru citur dzīvē nevar izbaudīt. Uzvaras prieks, zaudējuma mieles, visi pārdzīvojumi – pozitīvie, negatīvie – ir tik spēcīgi, ka pēc tam dzīvē to meklē. Atgriežas arī tādēļ, ka šaha kopiena ir patīkama.

Es uzveru tā, ka esmu šaha vēstnese. Man šahs palīdzējis politikā. Tagad palīdzu atbalsīt šaha iniciatīvas, piemēram, ieviešanu skolās. Neuzskatu, ka tam jābūt obligātam mācību priekšmetam, bet ar savu piemēru un dažādiem notikumiem būsim šo spēli padarījuši pievilcīgu, un arvien vairāk skolu bērniem to ieviest. Bērniem vajag gan šahu spēlēt, gan kādu mūzikas instrumentu apģūt.

Šajā turnīrā Kuldīgā svarīgi trīs principi. Pirmais: atšķirībā no daudziem citiem turnīriem balvu fonds gan meitenēm, gan zēniem ir vienāds. Parasti tā nav, un tas, manuprāt, meitenes nemotivē šo sportu izvēlēties. Otrais: turnīrā īpaši suminām trenerus, lai jūtas jānodarbojas. Mēs kovida laikā spēlējām

šoreiz bijām ekskursijā uz Ēdoles pili, kur notika vakariņas. Arī uzvarētāja treneris saņēma balvu. Parasti treneri paliek otrajā plānā. Visi starpeši ir uz uzvarētāju-audzēkni. Gribētu, lai citi ņemtu to par piemēru un suminātu. Trešais: godīgi spēles noteikumi. Sportistiem, īpaši šahistiem, jābūt labam paraugam tajā, ko nozīmē gudrs, vesels un godīgs cilvēks. Tas vienmēr atmaksājas.

Ko labprāt dari brīvajā laikā?

Nu jau vairākus gadus visu cauru ziemu katru rītu peldu diņķī pie mājas. Īstenībā visgrūtāk ūdenī ir ieiet rudenī. Tas ir labs rakstura treniņš – saņemties un izdarīt tad, kad visvairāk negribas. Tā kļūst par čempioniem.

Vēl nodarbojos ar karsto jogu. Ir arī visādi sezonālie izklaides veidi, piemēram, augustā kopā ar ģimeni ar velosipēdiem braucām pa Latgali. Kopš neesmu ministrs, atliek vairāk laika.

Darbā Saecimā gribas izdarīt vairāk, bet, esot opozīcijā, lai sasniegtu rezultātu, iespējas ir ierobežotas.

Ko pēc aiziešanas no Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras dara tavs vīrs Andris Ozols?

Septembrī kā pasniedzējs sāka strādāt Rīgas Tehniskajā universitātē – datorspeciālistiem pasniedz inovatīvo uzņēmējdarbību.

Tu esi Latvijas Zemnieku savienībā (LZS). Partija ir opozīcijā Saecimā, tā neiekļūva Rīgas domē. Kā tu to vērtē?

Mums analīze vēl priekšā. Gribam, lai būtu kāds profesionāls redzējums no malas. Es Rīgas pašvaldības vēlēšanās nestratēju. Morāli atbalsīju kolēģus Viktoru Valaini un pārējos.

Rīga vienmēr bijusi neieņemamais bastions. Domāju, ka mums ir ZZS zīmola problēma, īpa-

ši Rīgā. Daļēji arī nosaukuma dēļ. Psiholoģiski šķiet, ka zemnieki saistīti ar laukiem, ne ar galvaspilsētu. Mēs esam galvenais politiskais spēks, kas cīnās par reģionu attīstību, un dažkārt intereses sanāk nostaīt *pret* – Rīga pret reģioniem. Arī reformā līdz pēdējam cīnījāmies par tām vietvarām, kurās redzama cilvēku griba un ekonomisks pamatojums savu neatkarību saglabāt. Ir vajadzīgs laiks, lai mēs atgūtu to uzticību, ko pazaudējām iepriekšējās vēlēšanās. Tas nav viegli. Pozitīvi ir tas, ka visās pēdējās aptaujās valsts līmenī mums reitings ir labs. Tas nozīmē, ka pamazām ticība atgriežas.

„Politika ir ļoti nepastāvīga: vienā brīdī esi ministrs, otrā – jau opozīcijā.”

Vai tava atrašanās šajā partijā ir likumsakarīga vai nejauša? Un vai atklāsi plānus politikā?

Tas gan būtu interesanti, ja visus plānus tagad atklātu! (Smejas.) Tā nav nekāda nejaušība. Ventspilī Zaļo un Zemnieku savienībai bija sadarbības partneris. Pāreja notika brīdī, kad sākas nopietnas problēmas, līderu trūkums, varbūt arī identitātes krīze un meklējumi. Svarīgi bija stiprināt Zemnieku savienību. Tas, ka esam palikuši opozīcijā, devis atkritienu. Šodien tas, ar ko nodarbojamies iekšēji, ir gan stiprināt morālo stāju, ticību politiskajam spēkam un sev, gan audzināt jauno paaudzi. Mums ir daudz zinošu, spējīgu cilvēku, kurus īsti neredz, kurus nepietiekami izmantojam. Partijas tēls tiek veidots ar dažiem cilvēkiem, kuri darbojas Jēkaba ielā. Tas nav pietiekami.

Vai ZZS nākamvasar startēs visu pašvaldību vēlēšanās?

Pilnīgi noteikti visur, kur gan šobrīd ir cilvēki, gan vēl būs jaunie, kuri gatavi pašvaldību vēlēšanās startēt. Lūkosiņ, kur LZS ies atsevišķi, kur kopā ar ZZS. Tas ir nākamo mēnešu darbs, kad būs tikšanās ar līderiem, būs pārrunas, kāda situācija ir jaunajās robežās.

Kā politika tevi mainījusi?

Skats no malas būtu daudz precīzāks. Pašai sevi grūti vērtēt. Man klāt nākuši milzīga pieredze. Visu laiku strādāju, lai nepazaudētu svaigu skatu uz to, ko vajag un gribas izdarīt. Joprojām neesmu apguvusi aizkulišu spēli, lai gan politikā pagājuši desmit gadi. Es runāju tieši un strādāju. Politika aizkulišu spēle ir svarīga prasme. Varbūt tas nemaz nav slikts, ka to neesmu līdz galam apguvusi.

Bet politika kļuvusi daudz dinamiskāka. Partijas nāk un iet. Lielajiem, vecākajiem politiskajiem spēkiem tas liek būtiski pārvērtēt to, kas strādā līdz šim. Nav tiešas skaidrības, kā jāmainās. Kā vecu, stabilu spēku vienā dienā padarīt daudz dinamiskāku?

Politiska tendence ir tāda – rodas partijas konkrēta brīža problēmas risināšanai. Izveidojas veidojums, kas pēc tam tikpat ātri pazūd. Bet uz to brīdi tas ir aktuāls un pieprasīts.

Kā vērtē pašreizējās Saecimas un valdības darbu? Pirmkārt, saistībā ar Covid-19 ierobežošanu, otrkārt, kopumā?

Saecimā apbēdina tas, ka ļoti mazinājusies cieņa pret vecumu, dzimumu, statusu, piederzi, zināšanām. Gribētos, lai Saecima būtu profesionālāka.

Sportā tiek mācīts – pretinieks jāciena. Šahā pie galda jābūt laika esam visnāknākie pretinieki, bet pēc partijas viens otram pasniedzam roku. Arī cīnīties jāprot ar cieņu.

Domāju, šai valdībai lielākas grūtības ir tās, ka ir daudzi politiskie spēki – pieci. Viņu vajadzības un intereses apmierināt faktiski nav iespējams. Var redzēt, ka visu laiku ir iekšējās sadursmes un rīvēšanās. Vienlaikus apbrīnojamā kārtā pievienošanās tie nonāk. Tādēļ, ka saprot – viens bez otra nevar. Ja šī koalīcija izjūk? Tā saprot – savu rezultātu atkārtot nevarēs. Visiem ir, ko zaudēt.

Kovida laikā ir paveiktas labas un ne pārāk labas lietas. Piemēram, balsts uzņēmējiem, man šķiet, tika nošauts garām. Krīzes laikā sākt uzņēmēju audzināt par to, kurš ir vai nav maksājis nodokļus, ir vislielākā kļūda. Tādas lietas jādara miera laikos. Kad cilvēkiem nav, ko ēst, jānodrošina tik, cik vajag, un uzreiz, nevis jāsāk audzināt un publiski ironizēt, ka mazākais pabalsts ir četri eiro...

Tas turpinās ar nodokļu izmaiņām. Šobrīd grib būtiski palielināt nodokļus mazo režīmu maksātājiem, cerot, ka visi pāries uz vispārējo režīmu. Tas ir naivums. Daudzi šo režīmu izvēlējušies ne jau tāpēc, ka gribētu apkrāpt valsti, apzināti maksājot mazāk nodokļu. Viņi to izvēlējas tādēļ, ka bizness ir mazs.

Pēc krīzes šādas lietas darīt ir neprāts. Kāpēc cilvēki domā *Excel* tabulas rāmī? Tik ļoti savā virpulī aizraušies, ka aizmirst apskatīties apkārt, bet vajadzētu aizbraukt uz mazpilsētu un paskatīties, kā cilvēki reāli dzīvo.

Tu daudz lasi svešvalodās. Kāds ir tavs viedoklis par Covid-19? Pat daudzi saprātīgi cilvēki saka – tāda vīrusa nemaz nav, tas esot izgudrots speciāli, lai cilvēkus pakļautu.

Vīruss ir. Pazīstu dažus, kuri to izslimoja diezgan smagā formā. Tomēr ne visām izsargāšanās metodēm piekritu. Ieviesti arī tādi ierobežojumi, kuriem nav jēgas. Tādēļ, lai sabiedrībai demonstrētu: mēs taču rūpējamies, darām. Piemēram, ēdinātājiem neatļauj strādāt ilgāk par pusnakti. Jebkura krīze, ne tikai kovida, ir labs brīdis, kad vadība, valdība vai cita organizācija, kas grib sabiedrību kontrolēt, var to veiksmīgi izmantot, pastiprināt kontroli pār katru individu.

Kovida laikā cilvēka brīvība tiek būtiski ierobežota. Kaut vai es kā Saecimas deputāte, atrodoties opozīcijā, daudz sliktāk varu pārstāvēt savu vēltāju vēlmes un tiesības, jo mums darbs visu vasaru faktiski notika atālinātā režīmā. Koalīcijai tas varbūt nav tik svarīgi, jo tā visus lēmumus pieņem iepriekš koalīcijas sadarbības padomē. Saecimas sēde ir brīdis, kad formāli nospiež pogu. Savukārt opozīcijai – īstais brīdis, kad iesniegt priekšlikumus, izgaismot kļūdas.

Cik bieži izdodas atbraukt uz Kuldīgu, un kurās vietās tu noteikti apmeklē?

Reti. Turnīra atklāšanā sacīju: šis turnīrs būs, lai vismaz vienreiz gadā būtu iespēja atbraukt uz skaistāko pilsētu Latvijā. Vecpilsētā mana dvēsele dzied. Vispirms noēju pa Liepājas ielu, tad jūtu pilsētas pulsu: vai cilvēki ir, cik viņi aizņemti. Otra vieta ir rumba, bet trešā – trijstūris: tiesas nams, Alekšupīte un Katrīnas baznīca. Tā man ir mīļa – te esmu krisīta un laulāta.

Inta Jansone
Gunāra Gertnera foto

DAMBRETE

Visu izšķir puspunkts

Aizputes novada *Tempo* kausa izcīņā dambretē 4. kārtā ar septiņiem punktiem no astoņiem uzvarējis Andris Burvis (Liepāja). Par puspunktu atpaliekot, 2. vietā Pēteris Gailāns.

Vēl par puspunktu tālāk 3. vietā ierindojies Andris Sametis (Ventspils). 4. vietā un labākais starp jauniešiem līdz 15 gadiem bijis Roberts Serpāns. Zentai Jēgerei 2. vieta sievietēm. Kristapam Bražim 2. vieta vecuma grupā līdz 11 gadiem. Vēl no kuldīdzniekiem kopvērtējumā Artim Madaram Rancānam 6. vieta un Viesturam Graudiņam – 16. Šīgada beidzamā kārtā notiks 25. oktobrī.

ŠAHS

Mūsējie Dundagas torņos

No Kuldīgas šahistiem labākais rezultāts Dundagā – Ilzei Burkevicai, kura ar pieciem punktiem ieguvusi 1. vietu sievietēm.

Tradicionālajā šaha turnīrā *Dundagas torņi* piedalījušies 12 kuldīdznieki. Šajā reizē tas pulcējās 30 spēlētāju no Liepājas, Kuldīgas, Ventspils, Dundagas, Sabiles un Uguņciema. Par uzvarētājiem ar vienādu rezultātu (seši punkti no septiņiem) kļuvuši Jānis Isakovs (Ventspils) un Ojārs Pētersons (Sabīle). No kuldīdzniekiem labākais rezultāts ir Ilzei Burkevicai, kura ar pieciem punktiem izcīnījusi 1. vietu sievietēm (5. vietu kopvērtējumā). Viktoram Steinbergam 4,5 punkti (7. vieta). Raivo Šteinbergs bija labākais no Kuldīgas novada sporta skolas audzēkņiem, ar četriem punktiem ieņemot 11. vietu. Nellija Jēkabsona (3. vieta sievietēm), Ance Reiha un Miķelis Kārlis Šteinbergs izcīnījuši pa 3,5 punktiem.

Gunāra Gertnera arhīva foto

PLUDMALES VOLEJBOLS

Kuldīdzniekam Eiropas sudrabs

Pludmales volejbolists, kuldīdznieks Kristians Fokerots ar komandas biedru Kārli Ābelīti Turcijā, Izmirā, Eiropas U18 čempionātā izcīnījuši sudraba medaļu.

Finālā ar 0:2 viņi piekāpušies duetam no Ukrainas: Jevheņijam Boiko un Vladislavam Omeļčukam.

RITENBRAUKŠANA

Seriāls beidzies

Kuldīgas novada sporta skolas audzēkņi ar labām sekmēm beiguši Lejas-kurzemes kalnu divriteņu seriāla velokrosu.

Izriedes muizas kausā D grupā trešā – Anna Limbaite, zēniem ceturtais – Roberts Jurjurs, piektais – Daniels Baiks. C grupā pirmais bija Kasparš Šalme, ceturtais – Jānis Stucers, piektais – Gatis Gruntiņš. B grupā līderis bija Gusts Lapiņš, otrais – Jānis Priedoliņš, trešais – Toms Vazdiķis.

Pēc vairākiem posmiem kopvērtējumā D grupā A.Limbaitei 3. vieta, Kasparam Šabānam – 4., Danilam Zozuļam – 6., R.Jurjuram – 7. C grupā trešais – J.Stucers, ceturtais – Kristaps Pelēkais, piektais – G.Gruntiņš. B grupā pirmais bija G.Lapiņš.

SPORTA KALENDĀRS

- 26., 27.IX 10.00 Kuldīgas novada sporta skolas bāzēs – 55. starptautiskais turnīrs **VOLEJBOLĀ Kurzemes kauss.**
- 27.IX 19.00 Kuldīgas hallē – Latvijas meistarsacīkstes **FLORBOLĀ** 1. līgā: *Kuldīga/KNSS – Leģions/Grobiņas novads.*
- 27.IX 11.00 Alsungas vidusskolas zālē – novada čempionāts **BOKSĀ.**

PASĀKUMI

Kuldīgā

25., 26. un 27. septembrī notiek skatuves mākslas festivāls *Teātris ir visur*

Kuldīgā. Programma – 22. septembra *Kurzemniekā*.

KULTŪRAS CENTRĀ

27.IX 16.00 Maksima Trivaškeviča soloprogramma *Latviešu komiķis*.
1.X 18.30 maģisko burbuļu triku izrāde ģimenēm *Mystery Bubbles*.
3.X 17.00 koncerts *Lai vēji pūš*: latviešu un lietuviešu tautas dziesmas džeza, piedalās Laura Amantova džeza kvartets.
8.X 19.00 grupas *Carnival Youth* kinodziesmu koncerts *Naivais ku-ku*.

BIBLIOTĒKĀ

30.IX 16.00 lasītāju klubs.
Ģimeņpratība bibliotēkā: 8.X 17.10 *Ģimenes budžets – kā to plānot*; 15.X 17.10 *Kā saprast vienam otru ģimenē*; 22.X 17.10 *21. gadsimta bērni – kādi viņi ir*.
14.X 16.00 ceļotmīļotāju tikšanās: Žigimanta Krēšlīņa jaunās grāmatas *Centrālamerika pāris mēnešos* prezentācija un stāstu vakars.
16.X, 22.X 10.00 medijpratība senioriem sadarbībā ar Eiropas Parlamenta deputāti Daci Melbārdi.

MĀKSLAS NAMĀ

6.X 16.00 tikšanās ar rakstnieci Daci Vīgantī projektā *Rakstnieks. Literatūra. Lasītājs*.
20.X 16.00 tikšanās ar grāmatu autori Daci Zvirbuli ciklā *Grāmata tapusi Kuldīgā*.

SENIORU SKOLĀ

Sporta skolas zālē 28.IX 11.00 vingrošana labsajūtai (vada Līgita Žēpere).
Mākslas namā 29.IX 10.00 deju terapija (vada Zita Serdante). 30.IX 11.00 sabalansēts uzturs, uztura bagātinātāji (vada Līga Jaunzema).

Pagastos

ĪVANDĒ

Darbību sāk sievietes ansamblis, mēģinājumi trešdienās 17.00. Tālrunis: 27080467.

KABILĒ

Muižas Baltajā zālē 26.IX 14.00 pasākums *Kabile Jazz*: Mārtiņš Zālīte (kontrabass), Jānis Ivuškāns (trompete), Ritvars Garoza (taustiņinstrumenti).
Saieta namā 6.X 18.00 sarīkojumu deju nodarbības.

KURMĀLĒ

Priedaines bibliotēkā līdz 30.X *Kuldīgas paletes* gleznu izstāde *Runču laikā*. 19., 20., 21.X 13.00 radošās nodarbības bērniem *No Miķeļiem līdz Mārtiņiem*.
Pasākumu zālē līdz 30.IX *Kuldīgas paletes* dalībnieka Kārļa Dazarta gleznas. 10.X pasākums pirmklasniekiem *Pirmais mēnesis 1. klasē*.
Izstāžu zālē no 5.X līdz 7.XI *Kuldīgas*

mākslas studijas M22 dalībnieces Dīnas Zvejnieces gleznas.

LAIDOS

Laidu bibliotēkā līdz 30.IX izstāde *Grāmatu zīmes* no Robertu ģimenes kolekcijas. Līdz 10.X mākslas studijas *Otiņas* izstāde *Putni*.
Sermītes bibliotēkā 25.IX 18.00 erotisko romānu rakstnieces Karīnas Račko grāmatas *Netīrā* prezentācija. Muzicēs Renārs Veličko. Līdz 31.IX Daces Zeltiņas un Elīnas Šuršinas gleznu izstāde *Divas pasaules*.

RENDAS BIBLIOTĒKĀ

Septembrī Inas Sniķeres rokdarbi.

ĒDOLĒ

Kultūras namā 26.IX 17.00 brīnumu cirks *Ceļojums pie baltā lāča*; 3.X 19.00 koncerts un balles: grupas *Apvedceļš* solists Jānis Krūmiņš, DJ Gunchs. Darbu sākuši pašdarbības kolektīvi: VPKD *Mudurs*, JKD *Sprigulis* (vadītāja Inese Poriķe), amatierēātris (Edīte Krasnopa), folkloras kopa *Ēdol's ķist'* (Zane Jančevska), vokālais ansamblis *Nova* (Ilga Pavāre).

PELČOS

Bibliotēkā septembrī Kuldīgas BJC izstāde *Pastaiga pa pils jumtu*. 7., 14., 21., 28.X 16.15 angļu valodas klubīnš. 17.X 12.00 radošā darbnīca *Lasām A. Vanagas grāmatu „Plastmasas huligāni”*.
Pagrabiņā 28.IX 17.30 sveču apgleznošana. 7.X 17.30 apsveikuma kartītes kvilģing tehnika. 12.X 17.00 galda spēļu vakars lielām un mazām.
Tautas namā 1.X 15.00 senioru pēcpusdiena. Būs ķirbju zupa, dižošanās ar rudens vēltēm, muzicēs Artis Šimpermanis (*Rumbas kvarčets*).

SNĒPELĒ

Kultūras namā 8.X 18.00 nodarbība bērniem *Čības kājās, un mamma paliek mājās*. 17.X 18.00 koncerts savam pagastam *Mana dziesma tev*. 23.X 20.00 Saldus novada Zirņu amatierēātra *Zīte* joku luga *Ontons i Anne*. 30.X 15.00 cikla *Radoši, praktiski, interesanti un arī sārtīgi* nodarbība.
Muižā 10.X 18.00 koncerts-meditācija *Skaņu stāsti* ar Daci Straumi; 21.00 gongu skaņu nakts (Kristīne Muceniece, D. Straume).

TURLAVĀ

Kultūras namā 27.IX 15.00 Skrudas amatierēātra izrāde – Aivas Birbeles komēdija *Zaļā zona*. 12.X 18.00 dzejniece Biruta Ermansone un mūziķis Andris Akermanis pasākumā *Dzejas tēja*.
Bibliotēkā oktobrī Vladislava Kundziņa fotoizstāde *Ainavas*. 30.IX 12.00 tikšanās ar fotogrāfu V. Kundziņu *Neklāties ceļojums pa Austrāliju*.

VĀRMĒ

Bibliotēkā oktobrī Laura Kalniņa fotogrāfiju izstāde *Mans skatījums*.

5.X 18.00 Raiņa dzejas vakars pie tējas tases *Bērniības garša*.

Skrundā

Kultūras namā līdz 14.X mazajā zālē Liepājas fotostudijas *Fotast* izstāde *Refleksija*; 26.IX 18.00 mazajā zālē dokumentālā filma „*Prāta vētra*”: *starp krastiem*, 20.00 videodisotēka ar DJ Ziggy.
Pie kultūras nama 29.IX 10.00 Eiropas sporta nedēļā velobraucieni pretī rudenim.
Jauniešu centrā 1.X 18.00 galda hokeja treniņi. 2.X 13.00 Skrudas pilsētas un pagasta senioru pasākums.
Vidusskolā 3.X 16.00 volejbola turnīrs *Nakts mix*.
NĪKRĀCĒ
Bibliotēkā septembrī Birutas Leikartes kinderolu figūrīnās; 26.IX 14.00 Dzejas dienās – rīdzinieci Iveta Pudāne ar krājumu *Citas vērtības*.
Nīkrācē 26.IX 11.00 sporto rudenī.

RANĶOS

Pasākumu zālē 26.IX 13.00 pasākums *Uzplauksti vasaras košumā* (vada stiliste Inese Kļaviņa no Rīgas).

RUDBĀRŽOS

Bibliotēkā līdz 2.X izstāde *Zīmējumi dzejas noskaņās*; Skrudas mākslas studijas darbi.
Kultūras namā Vladislava Kundziņa fotoizstāde *Ziedi*. 26.IX 15.00 Kārļa Neimaņa koncerts *Kā būs, tā būs*.
Rudbāržos 26.IX 9.00 tirgus, atrakcijas, garda zupa. 27.IX 12.00 rudens pārgājiens, pulcēties pie kultūras nama.

Alsungā

Svētā Miķeļa svētki

25.IX 16.00 mūzikas skolā audzēkņu koncerts; 18.00 Sv. Miķeļa katoļu baznīcā svētā mise; 19.30 kultūras namā dziedātāja Jāņa Stībeļa akustiskais koncerts. 26.IX 7.00 Dzirnāvu ezerā suitu rīta cope; 10.00 pie Alsungas vidusskolas rīta rosme ar orientēšanos; 11.00 Alsungas TIC Veronikas Skvorcovas gleznu izstādes *Tuvāk vēl...* atklāšana; 12.00 pils pagalmā amatnieku tirgus; pilnī no 12.00 līdz 15.00 varēs ietērties grāfa Šverina laika tērpos, turpat kolekcionāres Ināras Pētersones mārtiņrožu izstāde; 15.00 kultūras namā Daces Nastevičas grāmatas *Suitu novada mantojums*. *Suitu burdons* atklāšana un *Suitu sievu jubilejas pasākums* *Suitu piedzīvojumi 65 gadu garumā*; 17.15 pils pagalmā Brocēnu amatierēātra izrāde *Mammu, es precos*; 18.30 baznīcā priesteru konference *Garīgās cīņas ieroči*, 20.00 svētā mise; 21.00 pils pagalmā uguns šovs. 27.IX 12.00 baznīcā svētā mise, vada bīskaps Viktors Stulpins.

KINO

Kultūras centra kinozālē

Latvijas filma

26.IX 17.20, 28.IX 20.00, 29.IX 19.40, 30.IX 20.10 Latvijas detektīvfilmā *Maiņa*. Režisors Reinis Kalviņš. Galvenajā lomā Edgars Ozoliņš. Mareks naktīs strādā par taksistu, lai uzturētu dēlu. No mašīnas nozagta nauda, ko Mareks ir parādā priekšniekam par sasisto auto. Nozaudētais ātrāk jāatpeln. Cerībā atrast ienesīgus klientus viņš dodas uz lidostu un apbraukā Rīgas viesnīcas. Mareks ignorē nerakstītos taksistu likumus, kas izjauc trauslo līdzsvaru starp konkurējošajām firmām. Tuvojoties rītam, nozagta nauda vairs ne tuvu nav viņa lielākā problēma.

Citas filmas

26.IX 15.00, 28.IX 17.50, 29.IX 17.30, 30.IX 18.00 Austrālijas piedzīvojumu filma *Vētras puika*. Režisors Šons Sīts. Lomās: Fins Litlss, Džejs Kortnijs, Džefrijs Rašs, Ēriks Tomsons u.c. Maikls Kinglijs ir veiksmīgs biznesmenis un laimīgs ģimenes tēvs, kuram atmiņā atgrieš tēli no bērniības, kas pavadīta tālu no burzmas okeāna krastā. Mazmeitai viņš stāsta neparastu stāstu par zēnu ar iesauku Vētras puika un Persivala kungu – bāreni pelikānu. Neparasta filma par draudzību, ceļojumiem un aizkustinošām rūpēm par dabu.

IZSTĀDES KULDĪGĀ

Muzejā līdz 22.XI Imanta Ziedoņa izstāde *Kur zeme tā*; līdz 4.X *Drukātais vārds: Kuldīgas preses vēsture* par laikrakstu *Kurzemnieks*.
Mākslas namā līdz 11.X laikmetīgās glezniecības izstāde *Sazobe*. Latvijas un Viļņas Mākslas akadēmijas gleznu izstāde. 1.X 17.30 fotoizstādes atklāšana sadarbībā ar Slovākijas vēstniecību.
Mākslinieku rezidencē līdz 27.IX *Tēlniecība. Objektis*.
Vecajā rātsnamā izstāde *Rotu balsis*.
Adatu tornī ekspozīcija par adatām.
Līvijas Rezevskas izstāžu zālē līdz 18.X advokātes Brigītas Stenclavas gleznu u.c. darbu izstāde *Noskaņa*.
Bibliotēkā līdz 30.IX izstāde *Bauskas bibliotēkā modē grāmatas*. No 5.X ceļojošā izstāde *No paša sākuma. Aktuālā vācu valodā sarakstītā bērnu un jauniešu literatūra*.

MANTOJUMS

Uzmanības centrā – būvkultūra

Kārtējās Eiropas kultūras mantojuma dienas šogad veltītas būvkultūrai un Kuldīgā notiek šodien un rīt.

Restaurācijas centrā Baznīcas ielā abās dienās no 12.00 līdz 16.00 varēs iepazīt logu ķitēšanu un metāla detaļu nostiprināšanu, jaunākie varēs būvēt mini Kuldīgu, krāsojot un veidojot namu fasādes. UNESCO pilsētas spēlē *Restaurācija Kuldīgas vecpilsētā* varēs uzzināt par pēdējos desmit gados atjaunotajiem objektiem.

Sestdien 16.00 restaurators Jānis Mertens aicina uz lekciju *Ti-piskākās kļūdas koka būvgaldniecības elementu restaurācijā un to novēršana*.

TIRGUS

Hercogu aizstāj Zelta rudens

Daudzu iemīļotais Hercoga Jēkaba tirgus Kuldīgā, kas bija dižandeļe ar bagātīgu kultūras programmu, šogad nenotiks. Tā vietā sestdien, 3. oktobrī, no 11.00 līdz 18.00 Liepājas ielā pircējus gaidīs Zelta rudens gadatirgus.

Būs amatnieki, tautas lietīšķās mākslas studijas, mākslinieki, Latvijā audzētās pārtikas ražotāji, našķu tirgotāji. To rīko *Kuldīgas komunālie pakalpojumi*, turpinot šogad aizsāktu tematisko tirgu sēriju. Jau notikuši trīs: jūnijā Jāņu tirgus, jūlijā *Tirgus liepziedu laikā* un augustā *Tirgus vasaras pilnbriedā*.

PĀRDOD

Pārdod **METĀLA JUMTUS** un no-tekstistēmas no ražotāja. Cena – no 5,50 eiro/m². Tāl. 20211377.

Ziemas **ĶIPLOKUS**. Tāl. 25364046.

Baltas un brūnas **DĒJĒJVISTAS** (9,5 mēn. vecas). Pērkot 10 gab. un vairāk, piegāde bez maksas. Tāl. 24976880.

27. septembrī z/s *Gračūji* pārdos dažādu krāsu "Dominant", "Leghorn", "Lohman" **JAUNPUTNUS** (5–5,5 mēn.). Tāl. 29186065, 25983997 (šoferis). Kabilē 8.00, Vārmē 8.20, Ēdās 8.35, Kuldīgā 8.55, Pelčos 9.30, Snēpelē 9.50, Raņķos 10.05, Skrundā 10.20, Rudbāržos 10.45, Laidos 11.05, Vangā 11.20, Turlavā 11.35, Vilgālē 11.50, Basos 12.05, Gudeniekos 12.20, Alsungā 12.40, Reģos 12.50, Ēdolē 13.00, Īvandē 13.10, Padurē 13.30, Mežvaldē 13.50, Ozolos 14.05, Rendā 14.20.

SIA *Vēvers* pārdod priedes skaidu kuri-nāmās **BRIKETES** ar piegādi. Cena – 125 eiro. Tāl. 26651831.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar piegādi Kuldīgā, 128,80 eiro par paleti. Tāl. 20331463.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tāl. 27885688.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tāl. 26544462.

SIA *AJG plus* – sazāģētu lapkoku, nomaļu **MALKU**. Tāl. 29399939.

Pārdod ar piegādi zāģētavas atgriezumu **MALKU**; skaldītu malku; 3 m garu meža malku. Tāl. 29249578.

Skaldītu un kluču **MALKU**. Tāl. 27195825.

Visu veidu **MALKU**. Tāl. 26153187.

Skaldītu un kluču **MALKU**. Tāl. 28750000.

Pārdod 3 m **MALKU** ar piegādi. Mini-mālais apjoms – 20 m³. Tāl. 20514042.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tāl. 29974786.

Aku, kanalizācijas **GRODUS**. Tāl. 29142702.

Vistu **MĒSLUS**. Tāl. 22103332.

PĒRK

Paplašinot saimniecību, par augstu cenu pērk un nomā lauksaimniecībā izmantojamo **ZEMI** Kuldīgas novadā (Alsungā, Ēdolē, Gudeniekos, Īvandē, Kurmālē, Padurē, Pelčos, Rumbā, Rendā). Var būt arī aizaugusi ar krūmiem, mitra u.tml., ar lauku mājām, mežu. Izskatīšu visus piedāvājumus. Tāl. 28963556.

AUTOMAŠINAS. Tāl. 20294598.

TRAKTORUS, PIEKABES, inventāru, vieglās automašīnas. Tāl. 26104984.

MOTOBLOKU. Tāl. 22463820.

MEŽUS, cirsmas, malku. Tāl. 26544462.

Oša, kļavas, bērza **ZĀĢBAĻĶUS**. Tāl. 29428876.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tāl. 29437251, 28393052, 63341221.

Kautuve SIA *Lāses AM* iepērk piena **GOVIS**, gaļas **LIELLOPUS, TEĻUS, BUĻĻUS** kautsvārā. Piemaksas par daudzumu. Transports bez maksas. Samaksa par lopiem 7 dienu laikā. Tāl. 29353243.

Pērk **ĀBOLUS** sulai Kuldīgā, Mederu ielā 8. Tāl. 26567540.

Iepērk **ĀBOLUS**. Braucam arī pakaļ. Tāl. 22023854.

Briežu **RAGUS**. Brauc pakaļ. Tāl. 29886349.

Pērku **RAGUS**. Tāl. 22728888.

VAJADŽĪGI

Dažādas **VAKANCES** Nīderlandē, Vācijā un citur. Ātra izbraukšana. Alga – 1650–2400 eiro/mēn. Adrese: Pasta iela 4, Liepāja, tālr. 20140120, SIA *Nordic Staff*, 45403044116, lic.nr.11/2016.

KUREKSS SIA

PĀRDOD DAŽĀDA IZMĒRA UN KVALITĀTES ZĀĢMATERIĀLUS

📍 "Graudupi", Tārgales pagasts, Ventspils novads

🕒 Darbdienās: 8:00 - 17:00 S., Sv.: brīvs

☎ Dainis Kūla - 29113913

🌐 www.kurekss.lv

SEPTEMBRA ERUDĪTS

Atbildi meklējiet kādā no *Kurzemnieka* numuriem un līdz 28. septembra 11.00 sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

Cik Dzintru satikās salidojumā Kandavā?

Atbilde. Zvanu torņi atjaunoti Apuzes un Zvinguļu kapsētā.

Pareizi atbildējuši: Ausma Kreidere, Gunta Folkmane, Santa Brasla, Ingars Neimanis, Daina Gerente, Velta Višņevska, Indra Grandava, Gunta Grundmane.

Konkursu atbalsta veikals Pindzele.

LĪDZJŪTĪBAS

Putna spārnā aizplīvoja, rīta rasā izgaroja, paliek tikai paliekamais, paliek vārdos nesakāmais, paliek jausmās nojaušamais...

/M.Laukmane./

Laikraksta *Kurzemnieks* kolektīvs skumju brīdī ir kopā ar ALDA BITINIEKA ģimeni, radiem un draugiem, viņu mūžības ceļā pavadot.

Šīs atmiņas ir saules gabaliņi, kas visam mūžam nerimst gaismu dot.

/J.Silazars./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību tev, Daiga, un ģimenei, mīļo vīru, tēti un vectētiņu ALDI pavadot mūžības ceļos.

Grīniņi

Aizbridās saulīte – noslīdēja Debess malā;

Izira cerība sārti zaļā. Nu es stāvu ceļa galā.

/J.Poruks./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību un skumju brīdī esam kopā ar ALDA BITINIEKA ģimeni un tuviniekiem, viņu mūžībā aizvadot.

SIA *Būvfirma „INBUV”* kolektīvs

Iznāk pretī rudens diena Aizlijusi, pelēkruda.

Kā ar rudens lietus lāsēm Sirds ar skumjām sarunājas.

/S.Kaldupe./

Izsakām līdzjūtību ALDA BITINIEKA tuviniekiem, viņu mūžībā pavadot. Kuldīgas attīstības aģentūras kolektīvs

Pār dzeltenām smiltīm dzeltenas lapas krīt,

Vējš velti pūlas tās projām dzīt. Uz ziediem rasa nopil kā asaras,

Aizrit kā pēdējie mirkļi no vasaras.

/J.Osmanis./

Bijušo kolēģu vārdā izsakām visdziļāko līdzjūtību ALDA BITINIEKA tuviniekiem, aizvadot viņu mūžības ceļā.

Kuldīgas novada pašvaldība

Izsakām līdzjūtību ALDA BITINIEKA tuviniekiem.

Vidusskolas klasesbiedri

Ar mūžiem tāpat kā ar svecēm – Deg, kamēr nenopūš vējš.

/V.Kokle-Līviņa./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību ALDA BITINIEKA tuviniekiem.

SIA *AB Būvniecība* kolektīvs

Es sev paņēmsu Līdzi vien saujiņu baltā vēja,

Ap saknēm to vīšu, Tur dziļi jau vēja nav...

Un atstāšu elpu Uz palodzes tur, tai grāmatā, rau...

Es akmeni, puķē un papīra lapā būšu. Sev paņēmsu līdzi vien saujiņu balta vēja.

Bet tieši šīs sauļas jums pietrūks...

/A.Rancāne./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Daigai Bitiniecei, vīru mūžībā pavadot.

Izdevniecības *Kurzemes Vārds* kolektīvs

..skumjas Starp rudens dzeltenām lapām Uz pēdējām asterēm krīt.

Skumjš ir atvadu lietus Pat tad, kad saule spīd.

/H.Skuja./

Mūsu visdziļākā līdzjūtība Daigai Bitiniecei, vīru mūžībā pavadot.

Kolēģi *Talsu Vēstis*

nosāpi pārsāpi mūžu gara diena lai tevi aiznest nēzdogā zaļā

lai tevi aprakt puķēs un rozēs tad celsies augšup tad atsāpēsī

/K.Skujenieks./

Izsakām līdzjūtību Daigai Bitiniecei, vīru smilšu klēpī guldot.

Laikraksta *Saldus Zeme* redakcijas kolektīvs

Krīt apsei dzeltenas lapas, Un melni ūdeņi aiznes tās līdž.

Tā mana saule un prieks Tev aiziet mūžībā līdž.

/E.Zālīte./

Izsakām līdzjūtību Daigai Bitiniecei, dzīvesbiedru zaudējot.

Laikraksta *Zemgale* un tipogrāfijas kolektīvs

Cik grūti ticēt, ka nekad vairs dzīvē Mums neiznāks ar tevi parunāt.

/I.Mežnora./

Esam kopā ar tevi, Dadzīt, lielajās bēdās.

Bērzes meitenes

Dievs nav mirušo, bet dzīvo Dievs, jo Viņa priekšā visi ir dzīvi.

/Lūkas ev. 20:38.

Izsakām līdzjūtību Lidijai un pārējiem piederīgajiem, ARVĪDU FIDLERU mūžības ceļā pavadot.

Kuldīgas Sv. Annas baznīcas mācītājs un draudze

Tai tālajā pļavā, kur atmiņas zied. Tur mani jūs vienmēr satiksiet.

/I.Rudene./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Mirdzai ar ģimeni, no māmiņas atvadoties.

Ilgā, Visvaldis

Sandra, skumju brīdī esam kopā ar tevi, tēvu aizsaulē pavadot. Izsakām līdzjūtību ģimenei.

Rimi Mini

✠

Pār tevi smilšu klusums klāts, Vien paliek atmiņas un tava mūža stāsts.

/J.Rūsiņš./

Paziņojam, ka mūžībā aizgājusi

ROZĀLIJA MARTA LIMBAITE.

Izvadīšana piektdien, 25. septembrī, 13.00 no vecās Kalna kapu kapličas uz Kalna kapiem.

Tuvinieki

✠

Mūžībā aizgājis

ĒRIKS JUREVSKIS

(15.12.1926. – 24.09.2020.).

Izvadīšana sestdien, 26.septembrī, 14.00 no kapličas Aizputes ielā uz Zvinguļu kapiem Īvandes pagastā.

Sērojošie piederīgi

DAŽĀDI

MODRA AUTOSKOLA rīko C kategorijas kursus Kuldīgā, sākums – 30. septembrī. Tāl. 23071223, 26120089.

Sertificēta **BŪVFIRMA** ar pieredzi veic dažādus būvdarbus, dokumentācijas noformēšanu. Tāl. 29705025.

Ēku siltināšana ar **EKOVATI**. Aizpildām ēku gaisa spraugas. Tāl. 25624247.

Mājokļa siltināšana gaisa spraugās ar **EKOVATI** un granulām. Tāl. 28102263.

SILTINĀM ēku āršiemu gaisa spraugas. Tāl. 28445867.

Piedāvā **TRAKTORA** pakalpojumus. Piedāvājam granti, melnzemi, šķembas. Tāl. 26046209.

EKSKAVATORA pakalpojumi (5,5 t). Tāl. 26046209.

AR ar minitraktoru. Tāl. 26794323.

SIA *Bērzi plus* notīra krūmu **APAUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērkam zarus šķeldošanai. Tāl. 29150380, 26458900.

Veicam aizaugušu zemju, grāvju, pļavu vai teritorijas **APAUGUMA** noņemšanu. Tāl. 25600490.

Sertificēta **TAKSATORA** pakalpojumi: meža inventarizācijas lietu izgatavošana; mežaudzes novērtēšana; cirsmu dokumentācijas sagatavošana; īpašuma robežu, kupicu ierīkošana un atjaunošana. Tāl. 27226777.

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS, STIGOŠANA, DASTOŠANA**. Tāl. 28358514.

Tīra **AKAS**. Tāl. 27448331.

Tīra **AKAS**. Tāl. 26018109.

Tīra **DZIĻURBUMUS**. Tāl. 29296723.

SPIEŽ sulu. Tāl. 29653166.

Talsos, 1. maija ielā 38, SIA *Ice Berry* piedāvā ābolu un citu augļu **SULAS** spiešanu, www.iceberry.lv, tālr. 29322304.

Spiežam un pasterizējam **SULU** no jūsu āboliem, bumbieriem un ogām. Tāl. 29497262.

PIEMINEKĻI, FUTRĀĻI, SĒTIŅAS Baložu ielā 6 (blakus pastam). Tāl. 28666270.

VĀRDADIENAS

No 26. septembra līdz 3. oktobrim
 26. Gundars (1743), Knuts (39), Kurts (202)
 27. Ādolfs (308), Ilgonis (743)
 28. Sergejs (22 278), Svetlana (19 319), Lana (987)
 29. Miķelis (927), Mikus (1070), Miks (1227), Mihails (8241)
 30. Elma (71), Menarda (8), Elna (2)
 1. Zanda (1380), Lāsma (2366), Zandis (32)
 2. Ilma (215), Skaidris (8)
 3. Elza (2785), Ilzana (5)
Populārākie: Sergejs un Svetlana.

Apsēsties starp divām esot veiksmē

Lāsma Veigelte, Turlavas pamatskolas direktore:
 – Kad piedzimu, sportā visaugstākos sasniegumus piedzīvoja latviešu ātrslidotāja Lāsma Kauniste, un vecāki man iedeva slavenās sportistes vārdu. Interesanti, ka mūsu ģimenē sportiskās tradīcijas netika koptas. Ne es, ne manas māsa ar to nenodarbojamies. Drīzāk bijām mākslas, kultūras un literatūras cilvēki. Tagad es un vecāki gan esam kļuvuši aktīvi līdzjutēji, jo mani dēli iet sporta ceļu. Vairāk tā sporta aspekts vijas līdzī manam vārdam.
 Zinu, ka vārda došana bērnam ir grūts un atbildīgs pienākums. Vecāki reizē ar dzīvi man devuši vārdu, es viņu izvēli cienu un ar to sadzīvoju labi. Ne skolas, ne studiju laikā vārdamāsa man apkārt nav bijušas. Tagad darba kolektīvā gan esam divas. Kolēģi šad tad pajoko, ka apsēsties starp divām Lāsmām esot veiksmē.

JOKI

Skudra zilonim:
 – Esi draugs, apsēdies uz tās drupačiņas!
 Zilonis apsēžas.
 – Bet šo te drupaču uzliec sev uz muguras!
 Zilonis uzliek.
 Skudra paiet gabaliņu nostāk, aplūko šo kombināciju un sajūsmā izdveš:
 – Kas par hamburgeru!
 ●●●●
 – Tevī ir kāda rozīnīte?
 – Manī ir daudzas rozīnītes!
 – Tad jau tu esi baigais kēkss!
 ●●●●
 Mani kaimiņi klausās ļoti foršu mūziku, un nav svarīgi – grib viņi to vai negrib.

PĒRKAM
Augošu koku cirsma un sortimentus pie ceļa

Meža īpašniekiem:
 • Veicam bezmaksas konsultācijas;
 • Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsma iestigošanā;
 • Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Metsä
 Telefoni informācijai: 29150470, 67804343
 www.metsaforest.com/lv

Latvijas Finieris

Bērza Finierkluču iepirkšanas cenas koklaukumā Kuldīgā, Kuldīgā, Ganību ielā 12
 (cenas ir informatīvas) www.finieris.lv, tālr. 29126139.

Sortiments	Lobišanas cilindru diametru grupas, cm	Nominālgarums, Cena, EUR/m ³	
		2,70 m	5,40 m
B šķiras finierkluči	14 – 15,9	30	30
	16 - 17,9	43	43
	18 - 20,9	70	70
	21 - 24,9	80	80
	25 - 29,9	90	90
	30 - 39,9	85	85
E šķiras finierkluči	> 40	85	85
	21 - 24,9	100	105
	25 - 29,9	120	130
	30 - 39,9	120	130
Brākēts papīrmalkā	6 - 70	20	
	Neatbilstošs	visas	15
	Ar metālu	visas	10

Pērkam meža īpašumus, tālr. 28600122, e-pasts: lfmezs@finieris.lv

DĀRZA DARBI

No 25. septembra līdz 2. oktobrim

Ārija Rudlapa, agronome

25. septembris. Augļu dienas. Novāc augļus, ogas, tomātus, ķirbjus. Gatavo ievārījumu, ražu konservē, skābē, kā arī noliek glabātavās. Stāda augļu kokus un ogulājus. Sēj ziemāju graudaugus.
26. septembris. Sēšanai, stādīšanai un ražas vākšanai nelabvēlīga diena. Pļauj nezāles, cērt krūmus. Apstrādā augsni nezāļainos laukos.
27. septembris. Sakņu diena. Novāc sakņaugus, burkānus,

bietes, pastinakus, selerijas, sakņu pētersīļus, arī kartupeļus un vasaras ķiplokus. Šķiro un liek glabāties. Apstrādā augsni.
28., 29. septembris. Ziedu dienas. Lasa ogas un novāc augļus. Liek glabātavās vai pārstrādā. Griež materiālus floristikai. Apgriež neizskatīgās ziedkopas ziemcietēm un vēl ziedošajām vasaras puķēm. Norok gladiolu sīpolus. Nes telpās istabas puķes, kas vasaru pavadījušas dārzā.
30. septembris, 1., 2. oktobris. Lapu dienas. Ja laiks pieturas sauss, laista rododendrus, dekoratīvos skujkokus, peonijas un citas ziemcietes. Sēj rudzus zaļmēslojumam un zemsedzei.

ATJAUNO VANNU EMALJU.
Tālrunis 20605520.

SIA STILLS
 Talsu nov., Laidzē,
PĒRK ZĀGBAĻĶUS
3,1 m garumā:

- **ozola zāgbaļķus**
 no 24 cm/d:
 A klases
 no 160 līdz 300 eiro/m³,
 1. šķiras
 no 120 līdz 170 eiro/m³,
 2. šķiras no 90 līdz 110 eiro/m³,
- **oša zāgbaļķus**
 no 24 cm/d:
 A klases
 no 120 līdz 180 eiro/m³,
 1. šķiras
 no 80 līdz 120 eiro/m³,
- **priedes zāgbaļķus**
 no 24 cm/d:
 A klases 90 eiro/m³,
 1. šķiras 85 eiro/m³.

Samaksa tūlītēja.
 Tāl. 29463811, 29334955.

Alsungas novada dome
 nodod atsavināšanai nekustamo īpašumu
Dārza ielā 1A, Alsungā, Alsungas novadā, ar kadastra Nr.62420080626, platība – 960 m², uz kura atrodas būves ar kadastra apzīmējumu 62420080378006 un 62420080378007, pārdodot mutiskā izsolē ar augšupejošu soli, kas notiks 5. novembrī 16.00 Alsungas novada domes ēkā, Pils ielā 1, Alsungā, Alsungas novadā.
 Reģistrēties izsolei un ar izsoles noteikumiem iepazīties var P., O., T., C. no 8.00 līdz 12.00 un no 13.00 līdz 16.30 un Pk. no 8.00 līdz 14.30 Alsungas novada domes ēkā, Pils ielā 1, Alsungā, Alsungas novadā, un mājaslapā <https://alsunga.lv/lv/izsoles/>.
 Reģistrācija izsolei – līdz 5. novembra 16.00.
 Reģistrācijas maksa – 15,00 EUR.
 Izsoles nosacītā cena un izsoles sākumcena – 2500,00 EUR.
 Izsoles solis – 100,00 EUR.
 Nodrošinājuma nauda 10% apmērā no izsoles sākumcenas (250,00 EUR) līdz izsoles reģistrācijai iemaksājama Alsungas novada domes norēķiņu kontā AS SEB banka, UNLALV2X, KONTS LV78UNLA0011012130623.
 Samaksa par nekustamo īpašumu veicama divu nedēļu laikā.
 Nekustamā īpašuma apskate – individuāli vai pēc saskaņošanas ar pašvaldības pārstāvi pa tālr. 278133338.

VIKA SIA «Vika Wood»
kokzāgētava PĒRK
egles un priedes zāgbaļķus.

Sīkāka informācija pa tālruni 26443376.
 Papildu informācija www.vikawood.lv.

LAIKA PROGNOZE

Līdz nākamajai nedēļai būs silti

Septembra beigām neierasti silts laiks būs arī brīvdienās, un var gadīties, ka vietējās vai nacionālās nozīmes rekordi vēl tiks pārspēti, vēsta meteorologi. Bet no pirmdienas laiks kļūs vēsāks, gaidāms arī lietus.
 Pēc Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra novērojumiem šonedēļ iepriekšējie rekordi pārspēti 13 stacijās, tostarp Kurzemē: Saldū, Stendē un Kolkā. Atkal īpaši izcēlusies trešdiena (pagājušonedēļ tajā krita siltuma rekords kopš 1964. gada). Šonedēļ 23. septembrī temperatūra virs +24 grādiem pie mums nebija fiksēta kopš 2003. gada. LTV laika ziņu komentētājs Toms Bricis pieļauj, ka šis rudens būs silts kā pērn un varbūt pat vēl siltāks. Turklāt Latvija uz Eiropas fona izcelsies, jo tur centrālajā un rietumu daļā sākušas ieplūst vēsas gaisa masas no Atlantijas okeāna un laiks kļūst rudenīgs. Vēl īpatnība tā, ka turpmākās naktis būs siltas, īpaši no piektdienas

uz sestdienu, kad visā Latvijā temperatūra nebūs zemāka par +15, un arī tas šim laikam nav ierasti. Aukstie Atlantijas cikloni Baltiju sasniegs pirmdien, tad arī pie mums temperatūra sāks pazemināties.
 Brīvdienām meteostacijas Kurzemē prognozē pat 25 grādu siltumu, pārsvarā laiks būs saulains, dažbrīd mākoņains, bet lietus nav gaidāms. Pūtīs mērens DA/A vējš, svētdien tas var pastiprināties līdz 12 m/sek. Pirmdien Viduskurzemē parādīsies gubu mākoņi, kas sola lietu. Nākamnedēļ pirmajās dienās temperatūras stabiņš pacelsies vien līdz +18, naktīs var nokrist līdz +10. Turpinās valdīt DA/A vējš, un trešdien jau var būt brāzmas ar lietu.

Daina Tafelberga